

यूहन्नां च्वःगु भिंगु खँ

म्हसीका

यूहन्नां च्वःगु सुसमाचार्य् येशू परमेश्वरयागु सदां दयाच्च्वनिगु वचन खः, अले वय्कः मनु जुयाः भीनाप च्वनादिल धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सुसमाचारया सफू ब्वनिपिन्सं “येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः” धकाः विश्वास याये फयेमा अले विश्वास यानाः वय्कःया नामय् अनन्त जीवन दयेमा धकाः च्वयातःगु खः।*

सफूया न्ह्यःनेया ब्वय् येशू परमेश्वरया सदां दयाच्च्वनिगु वचन खः धकाः क्यनातःगु दु। अले येशू यानादीगु थी थी अजूचायापुगु ज्यां वय्कः परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट परमेश्वरया काय् खः धकाः नं क्यनातःगु दु। सफूया दथुइ थ्व अजूचायापुगु ज्यां छु खँ सी दु धकाः ध्वाथुइक व ताःहाकय्क न्ह्यथनातःगु दु। अले येशूयात मनुतय्सं गुकथं विश्वास यानाः चेला जुल, गुकथं यहूदीतय् नायःतय्सं वय्कःयात विरोध यानाः इन्कार यात धयागु खँ नं क्यनातःगु दु। १३ निसें १७ अध्याय तक ज्वंखुन्हु बहनिइ वय्कलं चेलात नापं छुत्काराया नखः हनाः प्रभु भ्वय् पलिस्था यानादिल। अले साहस मत्वःतेगु व पवित्र आत्मा छ्वया हयेगु खँ स्यनेकने यानादीगु च्वयातःगु दु। दकलय् लिपा लिपायागु अध्यायलय् वय्कःयात ज्वंगु, महासभाय् थने यंकूगु, स्याःगु व हानं म्वानाभाःगु, चेलातय्थाय् खने दय्कः भाःगु खँ च्वया तःगु दु।

ख्रीष्टपाखें अनन्त जीवनया वरदान दइ धइगु खँय् यूहन्नां बःब्यूगु दु। थ्व वरदान आः सुरु जुइ अले प्रभु येशूयात लँ, सत्य व जीवन खः धकाः मानय् याःपिन्त दइ। येशू मनुतय्सं न्हिया न्हिथं छचलेमाःगु वस्तुत चिंकथं कयाः आत्माया खँयात ध्वाथुइकेत स्यनेकने यानादीगु खः — गथे लः, मरि, जः, फैजवाः व वया फैचात, दाखमा व दाख। यूहन्नां थज्याःगु खँ बांलाक क्यना तःगु दु।

थ्व सफू ई.सं. ७० निसें ९० तकया दथुइ च्वःगु जुइफु।

*यूह २०:३१

धलः पौ

न्ह्यखँ	१:१-१८
बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां पश्चातापया	
खँ न्यंका जूगु	१:१९-३४
येशू दकल्य् न्हापांयापिं भिनिम्ह	
चेलात ल्ययादीगु	१:३५-५१
येशूयागु न्हय्गू अजूचायापुगु ज्या	२:१-१२:५०
लिपायागु हप्ताय् येशूयात स्यायेगु	
फैसला याःगु व क्रूसय् यख्खाःगु	१३:१-१६:४२
येशू हानं म्वानाभाःगु व चेलातय्थाय्	
खने द्य्कः भाःगु	२०:१-३१
गालील्य् येशू हाकनं खने द्य्कः भाःगु	२१:१-२५

यूहन्ना

वचन मनू जुयाः भ्राःगु

१ दक्वसिबय् न्हापा हे वचन दु,
अले थ्व वचन परमेश्वर नाप दु।
थ्व वचन हे परमेश्वर खः।

२ वय्कः न्हापांनिसें हे
परमेश्वर नाप दी।

३ फुककं सृष्टि यानादीगु
वय्कलं हे खः।

फुकक सृष्टि परमेश्वरं
वय्कःया पारखें हे
यानादीगु खः।

सृष्टि जूगुलिइ छुं नं वय्कः
मदय्कं जूगु मदु।

४ जीवन वय्कःयाके दु।
व हे जीवन मनूतय्त मदय्कं
मगाःगु जः खः।

५ थ्व जः खिउँथाय्
भ्रः भ्रः धाय्क थी,
खिउँगुलिं थ्व जःयात
त्वपुइ मफुत।

६ अबलय् परमेश्वरं छ्वया हःम्ह

यूहन्ना धाःम्ह छम्ह मनू दु।* ७ थ्व मनू
जःयागु खँ थः हे साक्षी जुयाः फुककसितं
कनाः विश्वास याकेत वःम्ह खः। ८ थ्व
मनू थः हे जः मखु, बरु जः फुककसितं
म्हसीका बीत वःम्ह खः। ९ फुकक
मनूतय्गु नुगलय् थीगु धात्थेंयागु जः ला
संसारय् भाया च्वंगु दु।

१० वय्कः संसारय् दी, वय्कलं हे
संसार सृष्टि यानादीगु जूसां संसारय्
च्वंपिन्सं वय्कःयात म्हमसील।

११ वय्कः थः हे मनूतय्थाय् भ्राल।
अय्नं थः मनूतय्सं वय्कःयात नाला
मकाः। १२ वय्कःयात ग्रहण यानाः
विश्वास याःपिन्त धाःसा परमेश्वरया
सन्तान जुइगु हक बियादिल। १३ थुपिं
मनूतय्पारखें बुइका तःपिं मखु, बरु
परमेश्वरं बुइका तःपिं परमेश्वरया
सन्तान खः।

१४ वचन मनू जुयाः भीपिं नाप
च्वं भ्राल। वय्कः दया माया, अले
सत्यं जाःम्ह खः। जिमिसं वय्कःया
महिमा खना, गुगु महिमा बाःया याकः
काय्या थें च्वं।

१५ वय्कः यागु खँ कँकं यूहन्नां थथे धाल — “जि स्वयाः लिपा भाइम्ह जि स्वयाः नं तः धंम्ह खः छायाः सा वय्कः जि बुइ न्ह्यः निसें दुम्ह खः। अले जिं धयाम्ह वय्कः हे खः।”

१६ वय्कः यागु गुबलें मसुइगु दया मायायागु धुकुतिं भीसं यक्व दया माया काये खंगु दु। १७ व्यवस्था मोशयागु पाखें बियादिल, येशू ख्रीष्टयागु पाखें धाः सा परमेश्वरया दया माया व सत्य दत। १८ परमेश्वरयात सुनानं गुबलें हे खंगु मदु। अय्न् बाः नाप चवंम्ह याकः काय्न् हे वय्कः यात क्यनादीगु दु।

यूहन्नां येशूयागु साक्षी ब्यूगु

मती ३:१-१२; मर्कूस १:१-८;

लूका ३:१-१८

१६ यरूशलेमय् च्वंपिं यहूदी नायः- तय्सं पुजाहारी व लेवीतय्त् “यूहन्ना धाःम्ह सु खः” धकाः न्यंके छ्वया हल। यूहन्नां इन्कार मयासे स्वीकार यानाः लिसः बिल — २० “जि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु।”

२१ अले इमिसं वयाके न्यन — “अय्सा छ एलिया खः ला?”

वं धाल — “मखु।”

“अय्सा छ व अगमवक्ता खः ला?”

वं लिसः बिल — “मखु।”*

२२ अले इमिसं वयात थथे धाल — “अय्सा छ सु खः लय्? जिमित न्यंके छ्वया हःपिन्त जिमिसं लिसः ब्यू वने मानि। छं थः त सु धकाः मतिइ तया?”

२३ अले वं धाल —

“यशैया अगमवक्तां धाः थें

जि परमप्रभुया नितिं

लँ छिंका ब्यू धकाः मरुभूमिइ

हाला जुइम्हय्सिया सः खः।”*

२४ थुपिं फरिसीतय्सं छ्वया हःपिं मनूतय्सं २५ हानं न्यन — “छ मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट नं मखु, एलिया नं मखु, अले व अगमवक्ता नं मखु धयागु जूसा छं छाया बप्तिस्मा बियाचवनागु?”

२६ वं लिसः बियाः धाल — “जिं ला छिमित लखं बप्तिस्मा बिया, अय्न् छिमिगु पुचलय् छिमिसं हे म्हमस्यूनिम्ह छम्ह दनाचवंगु दु। २७ जि स्वयाः लिपा भायादीम्ह वय्कः हे खः। वय्कः यागु लाकां पुतु फ्यनेत तकं जि मल्वः।”

२८ यर्दन पारिइ बेथानिया धाःगु थासय् यूहन्नां बप्तिस्मा बिया च्वंथाय् थ्व खँ जूगु खः।

येशू परमेश्वरया भ्याःचा

२६ कन्हय् खुन्हु यूहन्नां थःथाय् येशू भ्वायाच्वंगु खनाः धाल — “संसारयागु पाप क्षमा यानादीम्ह परमेश्वरया भ्याःचा वय्कः हे खः। ३० जिं धया च्वनाम्ह मनु वय्कः हे खः — ‘जि स्वयाः लिपा भाइम्ह मनु जि स्वयाः तःधं, छायाधाःसा वय्कः जि स्वयाः न्हापांनिसें हे दुम्ह खः।’ ३१ जिं नं वय्कःयात म्हमस्यू, अय्ं वय्कःयात इस्राएलीतय्त म्हसीके बी माःगुलिं जिं लखं बप्तिस्मा बियाच्वनागु खः।”

३२ अले वं थथे धकाः साक्षी बिल — “जिं पवित्र आत्मायात स्वर्ग सुकुभतु थें कुहां वयाः वय्कःया म्हय् जूगु खना। ३३ जिं थः थःम्हं तुं वय्कःयात म्हमस्यू, अय्ं जितः लखं बप्तिस्मा बीके छ्वया हःम्हय्सिनं थथे धयादिल — ‘गुम्हय्सिके आत्मा क्वहां वयाः च्वनी, पवित्र आत्मां बप्तिस्मा बीम्ह व हे खः।’ ३४ थ्व जिं खनागु दु, उकिं परमेश्वरया काय् वय्कः हे खः धकाः जिं साक्षी बियाच्वनागु खः।”

येशूया न्हापांयापिं चेलात

३५ कन्हय् खुन्हु यूहन्ना हानं निम्ह चेलात नाप व हे थासय् दनाच्वन।

३६ येशू भ्वायाच्वंगु खनाः वं धाल — “का स्व, परमेश्वरया भ्याःचा।” ३७ थ्व न्यनाः चेलात निम्हं येशूया ल्यू ल्यू वन।

३८ वय्कलं लिफः स्वयादीबलय् इपिं वयाच्वंगु खनाः इमित धयादिल — “छिमिसं सुयात माला च्वनागु?”

इमिसं धाल — “गुरूजु, छि गन च्वनादी?”

३९ वय्कलं धयादिल — “जि नाप वा, अले खनी।” इपिं वय्कः नाप वन, अले इमिसं वय्कः च्वनिगु थाय् खन। इपिं अन थ्यंबलय् बहनिशिया चार बजे जूगुलिं इपिं वय्कः नापं अन हे बाय् च्वन।

४० यूहन्नां धाःगु खँ न्यनाः येशू नाप वंपिं मध्ये छम्ह मनु सिमोन पत्रुसया दाजु अन्द्रियास खः। ४१ वं वनाः थः किजा सिमोनयात मात्तुमालाः नापलाना धाल — “जिमिसं मसीह धाःम्ह मुक्ति बीम्ह स्त्रीष्टयात नाप लाये धुन।”

४२ वं वयात येशूयाथाय् ब्वना हल। वय्कलं वयात स्वयाः धयादिल — “छ ला योआनेसया काय् सिमोन खः। आवंनिसें छन्त केफास धाइ।” केफास व पत्रुसया अर्थ “ल्वहं” खः।

फिलिप व नथानेलयात सःतादीगु

४३ कन्हय् खुन्हु येशू गालील्य् भायेगु मनं तुनादिल। वय्कलं

फिलिपयात नाप लाना: धयादिल —
“जि नाप वा।” ४४ फिलिप नं
अन्द्रियास व पत्रुसपिनिगु शहर
बेथसेदायाम्ह हे खः।

४५ फिलिपं नथानेलयात नापलाना:
धाल — “मोशां व्यवस्थाय् धया
थकूम्ह व अगमवक्तातय्सं च्वया
थकूम्ह नासरतय् च्वंम्ह योसेफया
काय् येशूयात जिमिसं नाप लाये
धुन।”

४६ नथानेलं वयात धाल — “नासरतं
नं छुं भिंगु गतिला:गु खँ वइ ला?”

फिलिपं वयात धाल — “वया: छं
हे स्व।”

४७ नथानेलयात थ:थाय् वयाच्वंगु
खना: येशू वयात धयादिल — “छ ला
छम्ह तसकं स्वजाम्ह इस्राएली खः।”

४८ वं धाल — “छिं जित: गथे
महसील?”

वय्कलं लिस: बियादिल —
“फिलिपं छन्त स:ते न्ह्य: हे जिं छन्त
य:मरिमाया क्वय् खना।”

४९ वं लिस: बिल — “गुरूजु, छि
ला परमेश्वरया हे काय् खः। छि ला
इस्राएलया जुजु हे खः।”

५० वय्कलं धयादिल — “जिं
छन्त य:मरिमाया क्वय् खना धका:
धयागुलिं छं विश्वास यानागु ला? छं

थ्व स्वया: नं तत:धंगु खनीतिनि।”

५१ अले वय्कलं वयात धयादिल —
“धात्थें धात्थें हे जिं छन्त
धाये — छिमिसं स्वर्ग चा:गु खनी,
अले परमेश्वरया स्वर्गदूतत परमेश्वर
व मनूया काय्या दथुइ थहां क्वहां
जुयाच्वंगु खनी।”*

काना शहरय् जूगु ब्याहा भ्वय्

२ १ कंस खुन्हु गालीलय् च्वंगु
काना शहरया छखा छँय् ब्याहा
भवय् जुयाच्वन। येशूया मां नं अन
हे दु। २ येशू व चेलातय्त नं भ्वजय्
स:तात:गु दु। ३ दाखमद्य फुगुलिं
येशूया मांनं वय्क:यात धाल —
“इमिके दाखमद्य मन्त।”

४ अले वय्कलं धयादिल —
“मय्जु, जिं छु याये मा:गु खः, व छिं
धयाच्वने मा:गु मदु। आ:तक जिगु ई
मव:नि।”

५ अय्नं वय्क:या मांनं च्य:तय्त
धाल — “वय्कलं छु धयादी छिमिसं
व हे या।”

६ यहूदीतय्गु चलन कथं च्वख
यायेत अन सछि-सछि लिटर ति
न्ह्यंगु ल्वहंयागु खुग: त्यप तयात:गु
दु। ७ येशू इमित धयादिल — “फुक्क
त्यपय् जाय्क ल: ति।” अले इमिसं

फुक्क त्यपय् जाय्क लः तल।
९वय्कलं इमित धयादिल — “आः
भतिचा तुयाः मूभलिन्याथाय् यंकि।”
अले इमिसं यंकल।

९मूभलिनं व लःया सवाः कया-
स्वःबलय् दाखमद्य जुयाच्चवने धुंकल।
वं थ्व गनं हःगु धकाः मस्यू। लः
तःपिं च्यःतय्सं जक स्यू। अले वं
जिचाभाजु जूमहय्सित सःताः धाल —

१०“मनूतय्सं भिंगु दाखमद्य निं
न्हापालाक त्वंकी, अले भचा भचा
काये धुंकाःतिनि मभिंगु दाखमद्य
त्वंकी। छिं धाःसा आःतक नं भिंगु
दाखमद्य ल्यंका हे तलतिनि।”

११वय्कलं गालील जिल्लाया
काना शहरय् दक्कलय् न्हापांगु
थ्व अजूचायापुगु ज्या यानाः थःगु

महिमा क्यनादिल। थथे यानादीगुलिं
चेलातय्सं वय्कःयात विश्वास यात।

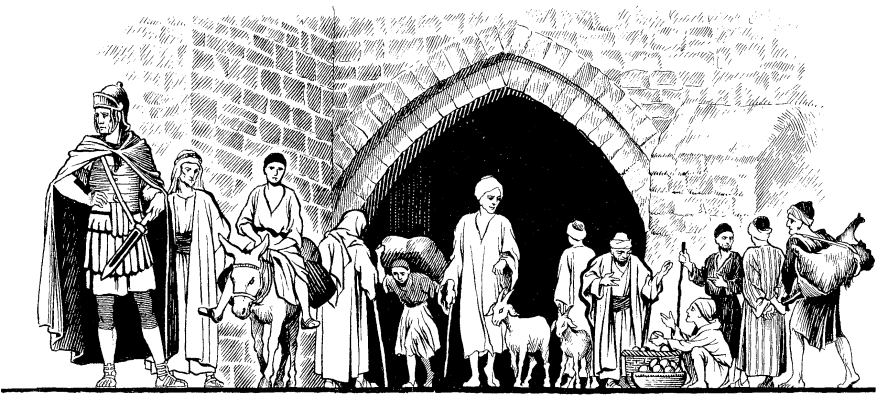
१२अनं लिपा वय्कः थः मां, किजा-
पिं व चेलात नाप कफर्नहुमय् भायाः
अन हे छुं न्हि च्वनादिल।*

येशू देगः शुद्ध यानादीगु

मत्ती २१:१२-१३; मार्कुस ११:१५-१७;

लूका १९:४५-४६

१३यहूदीतय्गु छुत्काराया नखः
न्ह्यःने थयंगुलिं येशू यरूशलेमय्
भाल।* १४वय्कः देगलय् भाःबलय्
द्वहं, फैचा, व सुकुभतु मियाच्वंपिं
व धिबा हिलीपिं च्वनाच्वंगु खन।
१५अले वय्कलं खिपः छपु निलाः
कोर्रा थें दय्काः इपिं फुक्कसितं
पितिना छ्वयादिल। फैतय्त व

बंजाःत

द्वहंतयत् देगलं पिने ख्याना छ्वया दिल। अले धिबा हिलीपिनिगु धिबा थल प्वंकाः इमिगु टेबिल नापं ग्वतुइकाबिल। १६सुकुभतु मिया च्वंपिन्त वय्कलं धयादिल — “थुपिं फुक्कं चिज थनं यंकि, जिमि बाःयागु छँयात छिमिसं ब्यापारया छँ याये मते।”

१७वय्कःया चेलातय्सं थ्व खँ च्वयातःगु लुमंकल — “हे परमेश्वर, छिगु देगःया जोश जि छ्वय्की।”*

१८थथे यानादीगुलिं नायःतय्सं वय्कःयात धाल — “छु छिके थथे यानादीगु अधिकार दु ला? अथे जूसा छु छिं जिमित अजूचायापुगु ज्या व चिं क्यनादी फु?”

१९वय्कलं लिसः बियादिल — “थ्व देगःयात थुना बियादिसँ, जिं स्वन्हुं हे थुक्रियात हानं दय्का बी।”*

२०थ्व न्यनाः इमिसं धाल — “थ्व देगः दय्केत पीखुदँ बित, छिं स्वन्हुं हे थ्व देगः दनादी फु ला?”

२१वय्कलं धयादीगु देगः ला वय्कःया थःगु हे म्ह खः। २२वय्कः सिनाः हानं म्वाना वये धुंकाः चेलातय्सं थ्व खँ लुमंकल। थथे जूगुलिं इमिसं धर्मशास्त्र व येशू नवानादीगु वचनय् विश्वास यात।

२३छुत्कारायागु नखःबलय् यरूशलेमय् वय्कलं यानादीगु अजूचायापुगु ज्या खंगुलिं यक्व हे मनूतय्सं वय्कःयात विश्वास यात। २४वय्कलं धाःसा इमिके भरोसा तया मदी, छायाःसा वय्कलं फुक्क मनूतयत् बांलाक म्हस्यू। २५सुनानं वय्कःयात थ्व मनू थज्याःम्ह धकाः धया च्वने म्वाः। मनूतय्गु नुगलय् छु दु धकाः वय्कलं हे स्यू।

येशू निकोदेमसयात स्यनादीगु

३ १निकोदेमस नांयाम्ह छम्ह फरिसी दु। व यहूदीतय् छम्ह तःधंम्ह थकालि खः। २छन्हु चान्हय् व येशूयाथाय् वयाः धाल — “गुरूजु, छि परमेश्वरं छ्वया हयादीम्ह गुरू खः धकाः जिमिसं स्यू। परमेश्वर छि नाप दीगुलिं सुनानं याये मफुगु चिं छि यानादी फु।”

३वय्कलं लिसः बियादिल — “जिं छितः खःगु खँ धाये — न्हूकथं हानं जन्म मजुइकं मनूतय्सं परमेश्वरयागु राज्य खनी मखु।”

४निकोदेमसं वय्कःयात धाल — “बुह्वा जुइ धुंकाः मनूत हानं गथे यानाः जन्म जुइ? हानं छकः मांयागु प्वाथय् दुहां वनाः जन्म जुइगु ला?”

५व्यकलं लिसः बियादिल — “जिं छितः खःगु खँ धाये, मनूत लखं व परमेश्वरया आत्मां जन्म मजुइकं परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वने फइ मखु। ६गथे लाहिं लाहि हे दुम्ह मनू जन्म जुइ, अथे हे आत्मां आत्मा हे जन्म जुइ। ७थथे जिं न्हूकथं जन्म जुइ मानि धयागु खँय् छि छक्क जुइ म्वाः। ८फय् थः मंदुथाय् न्ह्याइ, छिं उकियागु सः जक ताइ, व गनं वल, अले गन वनी धकाः छिं सी मखु। आत्मां बूपिं मनूत नं अथे हे जुइ।”

९अले वं न्यन — “थथे नं जुइ फइ ला?”

१०व्यकलं लिसः बियादिल — “इसाएलीतय् गुरु जुयाः छिं थुलि नं थुइके मफु ला? ११जिं छितः खःगु हे खँ धाये — जिमिसं स्यूगु खँ धायेगु खः, अथे हे खंगु खँ साक्षी बीगु खः। अयनं जिमिगु खँय् छिकपिं सुनानं विश्वास मयाः। १२जिं छिकपिन्त संसारयागु खँ कनाः ला छिकपिन्सं विश्वास मयाः धाःसा स्वर्गयागु खँ कंसा भन गथे यानाः विश्वास यानादी? १३स्वर्गं क्वहां वःम्ह मनूया काय् बाहेक सुं नं स्वर्गय् थहां वंगु मदुनी। १४मरुभूमिइ मोशां धलोतं दय्का तःम्ह सर्पयात यख्खाःथें

मनूया काय्यात नं यख्खाइतिनि।* १५अथेजूगुलिं व्यकःयात विश्वास याइपिन्त अनन्त जीवन दइ।”

१६“परमेश्वरं संसारयात यक्व माया यानादीगुलिं व्यकःयात विश्वास याःपिं मनूत नाश मजुइमा, बरु इमित अनन्त जीवन दयेमा धकाः थः याकः काय्यात तकं बियादिल। १७परमेश्वरं संसारयात न्याय यायेत थः काय्यात छ्वया हयादीगु मखु, बरु व्यकःया पाखें संसार बचय् जुइमा धकाः खः।

१८“व्यकःयात विश्वास याःपिं मनूतय्गु न्याय जुइ मखु, परमेश्वरया याकः काय्यात विश्वास मयाःपिं मनूतय्गु धाःसा न्याय जुइ हे धुंकल। १९जः संसारय् छ्वया हयादी धुंकूसां मनूतय्सं थ्व जःयात स्वयाः खिउंयात यय्कल, छायाःसा इमिगु ज्या मभिं। थुकथं इपिं दोषी ठहरय् जुल। २०दुष्ट ज्याखँ याना जुइपिं मनूतय्सं जःयात हेला याइ, अले जलय् वइ मखु। जलय् वल कि इमिसं याना जूगु दुष्ट ज्याखँ खनेदइ धकाः इपिं ग्याः। २१अयनं भिंगु सत्य ज्याखँ याना जुइपिं मनूत धाःसा जः दु थाय् वइ। अले इमिसं याना जूगु ज्याखँ परमेश्वरयापाखें हे यानादीगु खः धकाः बांलाक थुइके फइ।”

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां येशूयागु साक्षी ब्यूगु

२२ अनं लिपा येशू व वय्कःया चेलात यहूदियाय् भाल। वय्कः अन हे इपिं नाप चवनादिल, अले बप्तिस्मा नं बियादिल।

२३ सालीमया लिक्कसं एनोन धाःगु थासय् यक्व लः दुगुलिं यूहन्नां नं अन हे बप्तिस्मा बियाचवन। मनूत वयाः बप्तिस्मा काल। २४ थुबलय् तक यूहन्नायात भयालखानाय् मतःनि।*

२५ उबलय् यूहन्नाया चेलातय् छम्ह मनू नाप चवख जुइगु खँय् जवाःसवाः जुल। २६ अले यूहन्नायाथाय् वनाः इमिसं थथे धाल — “गुरूजु, यर्दन पारिइ छि नाप दुम्ह, अले छिं हे साक्षी बियादीम्ह मनुखं बप्तिस्मा बियाचवंगु दु। फुक्क मनूत वयाथाय् हे वनाचवंगु दु।”

२७ वं लिसः बिल — “परमेश्वरं मबीकं सुनानं छुं नं काये फइ मखु। २८ जि मुक्ति बीम्ह स्त्रीष्ट मखु, अय् नं वय्कः स्वयाः न्हापालाक छ्वया हःम्ह खः धकाः जिं धयागु खँ छिमिसं हे धयाचवंगु दु।* २९ भन्चायात ब्याहा याःम्ह हे भाःतम्ह जुइ। ब्याहा याःम्ह मिजंया पासा वयागु खँ न्यनाः तसकं

लय् ताइ। अथे हे जि नं आः लय् ताय् खन। ३० वय्कः तःधं जुइ, जि चिधं जुइ।”

३१ “चवय् नं वःम्ह फुक्क स्वयाः तःधंम्ह खः। अले संसारं वःम्ह संसारयाम्हे हे खः, थज्याःम्ह मनुखं संसारयागु हे खँ ल्हाइ। स्वर्गं वःम्ह फुक्क स्वयाः तःधं जू। ३२ वय्कलं थःम्हं न्यनादीगु व खंगु खँ हे कनादिल, अय् नं सुनानं वय्कःयागु खँ मानय् मयाः। ३३ वय्कःयागु खँय् विश्वास याःम्ह मनुखं धाःसा परमेश्वर सत्य खः धकाः दसि बी। ३४ परमेश्वरं छ्वया हःम्हय्सिनं हे जक परमेश्वरयागु वचन नवाइ, छायाःसा वय्कःयात पवित्र आत्मां जाय्कादीगु दु। ३५ परमेश्वर बाःनं थः काय्यात माया यानादीगुलिं फुक्कं वय्कःयागु ल्हातिइ बियादीगु दु।* ३६ वय्कःया काय्यात विश्वास याइम्हय्सिके अनन्त जीवन दु। काय् नं धाःगु मानय् मजूम्हय्सिनं थज्याःगु जीवन काये खनी मखु, थज्याःम्हय्सित परमेश्वरं तं दिकादी।”

येशू व सामरी मिसा

४ १ यूहन्नां स्वयाः येशू यक्व मनूतय्त चेला दय्काः बप्तिस्मा

बियाच्चन धकाः फरिसीतयूसं नं सिल धयागु खँ २-३ प्रभुं सीकादीगुलिं वय्कः हानं यहूदियां गालील्य् भाल। वय्कः थःम्हय्सिनं हे बप्तिस्मा बियादीगु ला मखु, बरु वय्कःया चेलातयूसं ब्यूगु खः।

४ गालील्य् वनेत सामरिया जुयाः वनेमाः। ५ वय्कः याकूबं थः काय् योसेफयात ब्यूगु जगायागु लिक्क लाःगु सामरियायागु सुखार धाःगु शहरय् थ्यंकः भाल।* ६ अन याकूबं दय्कातःगु तुं छगः दु। त्यानुसे च्वं-गुलिं येशू तुंया क्वय् फ्यतुनादिल। थुबलय् बान्हि जाल।

७ अबलय् लाक्क हे छम्ह सामरी मिसा लः काः वल। वय्कलं वयात धयादिल — “जितः लः त्वनेत बिया-दिसँ।” ८ अबलय् वय्कःया चेलात नयेगु नसा न्यायेत शहरय् वनाच्चंगु खः।

९ सामरी मिसां वय्कःयात धाल — “छि छम्ह यहूदी जुयाः नं सामरी मिसाया ल्हातं लः त्वने ज्यू ला?” यहूदीतयूसं सामरीतयूगु ल्हातं नये त्वनेगु मयाः।*

१० येशू वयात धयादिल — “छिं परमेश्वरं बियादीगु दान स्यूगु जूसा, अले छिके लः फवंम्हय्सित म्हस्यूगु

जूसा, छिं वयाके हे लः त्वनेत फ्वनादीगु जुइ। अले वं हे छितः जीवन दइगु लः बीगु जुइ।”

११ अले व मिसां धाल — “हजुर, तुं तसकं हे तःजाः, लः सालेत छिके छुं हे मदु। छिं जीवन दइगु लः गनं कयादी? १२ जिमित तुं दय्का ब्यूम्ह जिमि तापाःबाज्या याकूब खः। छु छि वय्कः स्वयाः नं तःधं ला? जिमि तापाःबाज्यां, वया काय्पिन्सं, अले वया सा, द्वहंतयूसं नापं थ्व हे तुंयागु लः त्वना वन।”

१३ वय्कलं वयात धयादिल — “थ्व लः त्वनिपिं मनूतय्त हानं हानं प्याःचाइ। १४ तर जिं बियागु लः त्वनिपिं मनूतय्त गुबलें हे प्याःचाइ मखु। जिं बियागु लः हे व मनूयाके बुंगाःचा थें जुयाः अनन्त जीवन तक बुयावया च्वनी।”

१५ व मिसां धाल — “हजुर, जितः नं थ्व लः बियादिसँ। अले जितः गुबलें हे लः त्वने प्याःचाइ मखु। अले हानं लः कायेत थन वये माली नं मखु।”

१६ वय्कलं वयात धयादिल — “भासँ, छिं थः भाःतयात थन सःता हयादिसँ।”

१७ वं लिसः बिल — “जिमि भाःत मदु।”

वय्कलं धयादिल — “जिमि भा:त मदु धका: छिं ख:गु हे खँ धयादिल। १८आ: तकं छि न्याम्ह भा:त दये धुंकल, अले आ: छि नापं दुम्ह मिजं नं छि थ: भा:त मखु। छिं ख:गु हे धयादिल।”

१९व मिसां धाल — “प्रभु, छि अगमवक्ता ख: धका: जिं सिल। २०जिमि तापा:बाज्यापिन्सं थ्व पहाड्य् पुजा याना वन, छिकपिन्सं धा:सा यरूशलेमय् मनूतय्सं परमेश्वरयात आराधना यायेमा: धका: धयादिल।”

२१वय्कलं वयात धयादिल — “मय्जु, विश्वास याना: बांलाक न्यना का। ई वयाच्वंगु दु, गुबलय् छिकपिन्सं परमेश्वर बा:यात आराधना यायेत न यरूशलेमय् न थ्व पहाड्य् हे वने माली। २२छिकपिं सामरियाय् च्वंपिन्सं म्हमस्यूम्हय्सित आराधना याइ। तर जिमिसं सुयागु आराधना यानाच्वना वय्क:यात जिमिसं बांलाक हे म्हस्यू, छायाधा:सा मुक्ति ला यहूदीतय् पाखें वइ। २३अयूनं ई वयाच्वंगु दु, व आ: हे ख:, बा:यात आराधना याइपिन्सं आत्मां व सत्यं याइ। वय्क:यात नं थुकथं आराधना याइपिं जक य:। २४परमेश्वर आत्मा जुयादीगुलिं वय्क:यात आराधना याइपिन्सं सत्य व आत्मां आराधना यायेमा:।”

२५व मिसां वय्क:यात धाल — “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट धा:म्ह मसीह भायादीतिनि धका: जिं स्यू। वय्क: भाल कि वय्कलं हे भीत फुक्कं खँ कनादी।”

२६वय्कलं धयादिल — “छि नाप नवाना च्वनाम्ह जि, व हे ख:।”

२७उबलय् हे चेलात थ्यंक: वल। वय्क: अथे छम्ह मिसा नाप खँ ल्हानाच्वंगु खना: इपिं छक्क जुल। अयूनं सुनानं — “छिं छु मालादियागु” अले “व नाप छिं छाया खँ ल्हाना दियागु?” धका: मन्यं। २८उबलय् हे ल:घ: त्व:ता: व मिसां शहरय् वना: मनूतय्त थथे धाल — २९“वा, छम्ह मनूयात स्व: वा। वय्कलं जिं यानागु फुक्क खँ धयाबिल। व मनू मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ला, मखु ला?” ३०थ्व न्यना: अनच्वंपिं मनूत वय्क:याथाय् वल।

३१अबलय् हे चेलातय्सं वय्क:यात थथे धाल — “गुरूजु, भपिया दिसं।”

३२वय्कलं धयादिल — “जिके नयेत छिमिसं सि हे मस्यूगु नसा दु।”

३३थ्व न्यना: इमि दथुइ थथे खँ जुल — “सुनानं वय्क:यात नसा हया बिल ला कि छु?”

३४वय्कलं धयादिल — “जित: छ्वया हया दीम्हय्सिगु ज्या सिधय्केगु, अले वय्कलं धा:थें याना

जुइगु हे जिगु नसा खः। ३५ 'प्यला लिपा तिनि बालि लये त्यइ' धकाः छिमिसं धया जुल। जिं छिमित धाये — 'छकः बुँइ वनाः बांलाक स्व, अन्न सयाः नं लयेगु ई जुइ धुंकल।' ३६ सुनां बालि लइ, वयात ज्याला दइ, अले अनन्त जीवनया निंतिं फल मुंके खनी। थुकथं पुसा ह्वःमह नं, बालि लःमह नं लय् ताय् दइ। ३७ छमहय्सिनं पुसा ह्वली, अले मेमहय्सिनं बालि लइ धकाः धयातःगु खँ थुकिं हे सत्य जुल। ३८ छिमिसं बालि पिना मतःथाय् जिं छिमित लय्के छवया। बालि पिना तःपिं मेपिं खः, अय्न् इमिसं पिनातःगु बालि छिमिसं लये खन।”

३९ “जिं यानागु फुकक खँ वय्कलं धयादिल” धकाः व मिसां धाःगुलिं व शहरय् च्वंपिं यक्व हे सामरीतय्सं वय्कःयात विश्वास यात। ४० अय्जुगुलिं वय्कःयाथाय् वःबलय् इमिसं इमिथाय् हे च्वनादिसं धकाः बिन्ति याःगुलिं वय्कः निन्हु तक अन च्वनादिल। ४१ वय्कःयागु वचन न्यनाः यक्वसिनं हे वय्कःयात विश्वास यात। ४२ इमिसं व मिसायात धाल — “आः छं धाःगुलिं जक जिमिसं विश्वास यानागु मखु, बरु जिमिसं हे वय्कःयागु खँ न्यनाः

विश्वास यानागु खः। जिमिसं वय्कः हे संसारयाम्ह मुक्तिदाता खः धकाः सीके धुन।”

भारदारया काय्यात लाय्कादीगु

४३ निन्हु लिपा येशू गालीलय् भाल। ४४ अगमवक्तायात थःगु थासय् सुनानं मानय् याइ मखु धकाः वय्कलं थःमहं हे धयादीगु खः।* ४५ अय्न् वय्कः गालीलय् भायादीबलय् अन च्वंपिं मनूतय्सं वय्कःयात लसकुस यात, छायाःसा थुमिसं यरूशलेमय् वं बलय् वय्कलं अन नखःबलय् यानादीगु अजूचायापुगु ज्या खंगु खः।*

४६ वय्कः हानं गालीलय् च्वंगु काना शहरय् भाल। अन हे वय्कलं लःयात दाखमद्य दय्कादीगु खः। कफर्नहुमय् च्वंमह छमह भारदारया काय् म्मफया च्वन।* ४७ येशू यहूदियां गालीलय् भायाच्वन धकाः धाःगु न्यनाः वं वनाः सी थें च्वंमह थः काय्यात लाय्का बिया दिसं धकाः वय्कःयात बिन्ति यात।

४८ अले वय्कलं वयात धयादिल — “अजूचायापुगु ज्या व चिं मख्कं छिकपिन्सं विश्वास यानादी मखु।”

४९ अले वं वय्कःयात धाल — “प्रभु, जिमि काय् सी न्ह्यः हे भासँ।”

५० वय्कलं लिसः बियादिल — “भासँ, छिकपिनि काय् मसीनि।” अले व वय्कलं धयादीगु खँय् विश्वास यानाः वन।

५१ छँय् वना च्वंबलय् वया दास-तय्सं वयात नाप लानाः “छिकपिनि काय् लाये धुंकल” धकाः धाल।

५२ गुबलय् निसें वयात ज्यूगु धकाः वं न्यन। अले “म्हिगः न्हिनय् एक बजे निसें ज्वर क्वलात” धकाः वया दासतय्सं धाल।

५३ “छिकपिनि काय् म्वाइ” धकाः धयादीगु इलय् हे ज्यूगु धकाः वं सीकल। अले वं व वया छँयापिं फुकसिनं विश्वास यात।

५४ येशू यहूदियां गालील्य् भायाः यानादीगु अजूचायापुगु चिं थ्व नापं निकः जुल।

पुखूया लिक्कसं च्वंमह्यसित लाय्कादीगु

५१ अनंलि यहूदीतय्गु छगू नखः वःगुलिं येशू यरूशलेमय् भाल।

२ यरूशलेमय् फैं ध्वाखाया लिक्कसं न्याखेरं फः दुगु छगू पुखू दु। थ्व पुखूयात हिब्रू भासं बेथेस्टा धाइ।

३ थ्व हे न्यागू सतलय् लः संगु स्वयत्त पिया च्वनिपिं थी थी ल्वचं काःपिं मनूत — कांत, खुत, ल्हाःतुति मसपिं

दु। ४ इपिं अन गुबलय् लः सनी धकाः स्वयेत पिया च्वनीगु खः। छायाःसा परमप्रभुया छम्ह दूत बरोबर वयाः पुखूया लः संकाबीगु जुयाच्वन। थथे लः संकूबलय् लाक्क दकलय् न्हापां पुखुलिइ कुहां वनिम्ह मनूयागु न्हाथेंज्याःगु ल्वय् नं लायावनिगु जुयाच्वन। ५ अन स्विच्यादँ न्ह्यःनिसें ल्वचं कयाच्वंमह छम्ह मनू दु। ६ येशू वयात खनाः अले यक्व दँ न्ह्यःनिसें व अथे जुयाच्वंगु सीकाः धयादिल — “छु छितः ल्वय् लाय्के मास्तिवः ला?”

७ अले वं वय्कःयात धाल — “हजुर, पुखूयागु लः संकीबलय् जितः लखय् तथा बीपिं सुं मदुगुलिं जि अन थ्यने न्ह्यः हे मेपिं थ्यनेधुंकिगु।”

८ वय्कलं धयादिल — “थःगु लासा ज्वनाः भासँ।”

९ उबलय् हे वयागु ल्वय् लन। अले व थःगु लासा ज्वनाः वन। उखुन्हु विप्रामबार खः। १० अय्जूगुलिं यहूदीतय् नायःतय्सं व मनूयात धाल — “विप्रामबार खुन्हु लासा कुबी मज्यू।”*

११ वं इमित लिसः बिल — “जितः लाय्का ब्यूम्ह मनुखं ‘लासा ज्वनाः हुँ’ धकाः धयादीगु खः।”

१२ इमिसं न्यन — “छन्त लासा ज्वना: हुँ धका: धा:म्ह मनु सु ख:?”

१३ अन यक्व मनु दुगुलिं व येशू तुरुन्त भायादीगुलिं वय्क:यात वं म्हमसील। १४ लिपा येशू वयात देगल्य नाप लाना: धयादिल — “स्वयादिसं, छिगु ल्वय् लाये धुंकल। आवंनिसें पाप यानादी मते, अले छित: छुं नं जुइ मखु।” १५ अले व मनुखं इमिथाय वना: “जित: लायेका ब्यूम्ह येशू हे ख:” धका: धा: वन।

१६ येशूं विश्रामबार खुन्हु थथे यानादीगुलिं यहूदीतय् नाय:तय्सं वय्क:यात दु:ख बियाहल। १७ अथेसां वय्कलं इमित धयादिल — “जिमि बा:नं न्ह्याबलें ज्या यानादी, उकिं जिं नं ज्या याना चवने।” १८ वय्कलं थथे धयादीगुलिं इमिसं वय्क:यात स्यायेत भन अप्व: कुत: यात। छाया:सा वय्कलं विश्रामबार मानय् मया:गु जक मखु, अज्ज परमेश्वर नाप हे थ:त ज्वलिंज्व: याना: परमेश्वरयात वय्क:या बा: ख: धका: धयादिल।

काय्या अधिकार

१९ येशूं इमित धयादिल — “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — काय् नं थ:गु मनं लुइका: छुं हे याये फइ मखु, बरु बा:नं या:गु खना: हे जक याये सइ। थथे जूगुलिं बा:नं छु छु

यानादी, काय् नं नं व हे याइ। २० बा:नं काय्यात माया यानादीगुलिं बा:नं यानादीगु फुक्कं काय्यात क्यनादी। थ्व स्वया: नं त:धंगु ज्या बा:नं काय्यात क्यनादी, गुकिं याना: छिकपिं छक्क जुयादी। २१ गथे बा:नं सीपिन्त म्वाका: जीवन बियादी, अथे हे काय्यात य:पिन्त नं काय् नं जीवन बियादी। २२ बा:नं सुयागुं न्याय यानादी मखु। न्याय यायेगु अधिकार काय्यात बियादी धुंकल। २३ अय्जूगुलिं गथे बा:यात फुक्कसिनं मानय् या: अथे हे काय्यात नं फुक्कसिनं मानय् याये मा:। काय्यात मानय् मया:म्हय्सिनं काय्यात छ्वया ह:म्ह बा:यात नं मानय् मया:गु जुइ।

२४ “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — जिगु खँ न्यना: जित: छ्वया ह:म्हय्सित सुनां विश्वास याइ, वयात अनन्त जीवन दइ। थज्या:म्ह मनूयागु न्याय जुइ मखु, बरु सी म्वाय्क अनन्त जीवन दये धुंकी।”

२५ “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — ई वयाचवंगु दु, अले व ई थ्व हे ख: — सीपिन्सं नापं परमेश्वरया काय्यागु स: ताइ, अले सुनां न्यनी, इपिं म्वाइ। २६ परमेश्वर बा: जीवनया मुहान ख:, अथे हे वय्कलं थ: काय्यात नं जीवनया मुहान यानादिल। २७ वय्क: मनूया काय्

जूगुलिं वय्कःयात हे न्याय यायेगु अधिकार बियादिल। २८ थ्व खँय् अजूचायादी मते, सी धुकूपिन्सं नापं वय्कःयागु सः ताइगु ई वयाचवंगु दु। २९ अले थुपिं म्वाना वइ। भिं याःपिन्त अनन्त जीवन बियादी। अले मभिं याःपिन्त न्याय यानादी।”*

येशूया साक्षी

३० “थः थःमहं जिं छुं नं याये मफु, बाःनं जितः धयादीथें जिं न्याय जक यायेगु खः। अय्जूगुलिं जिं न्याय यानागु ठीक जू, छायाःसा जितः यःथें जिं न्याय यायेगु मखु, बरु जितः छ्वया हःमहय्सित यःथें यायेगु खः।”

३१ “जिं तुं जिगु साक्षी ब्यूसा जिगु साक्षी सत्य जुइ मखु। ३२ जिगु साक्षी बीमह मेमह हे दु, वय्कलं धयादीगु सत्य खः धकाः जिं स्यू। ३३ छिकपिन्सं यूहन्नायाथाय् मनू छ्वया हल, अले वं ‘सत्य थ्व हे खः’ धकाः साक्षी बिल।* ३४ जिगु लागि सुनानं साक्षी बी म्वाः। अय् नं छिकपिं बचय् जुइमा धकाः जिं थथे धयाचवनागु खः। ३५ यूहन्ना ला च्याःगु व थीगु मत जक खः। वयागु जलय् छिकपिन्सं छुं ई तक

जक जूसां लय्ताय्गु हे यय्कादिल। ३६ तर यूहन्नां ब्यूगु साक्षी स्वयाः तःधंगु साक्षी जिके दु। बाःनं जितः पूर्वकेत बियादीगु ज्या व जिं यानाचवनागु ज्यां हे जितः बाःनं छ्वया हयादीगु खः धकाः सी दु। ३७ जितः छ्वया हयादीमह बाःनं हे जिगु साक्षी बियादीगु दु। वय्कःयागु सः छिकपिन्सं गुबलें मताःनि, अले ख्वाः नं मखंनि।* ३८ वय्कलं छ्वया हःमहय्सित छिकपिन्सं विश्वास मयाःगुलिं वय्कःयागु वचन छिकपिन्के थाइ मखु।

३९ “अनन्त जीवन दइ धकाः छिकपिन्सं धर्मशास्त्र ब्वना जुइ। व हे धर्मशास्त्रं जिगु साक्षी बी, ४० अय् नं छिपिं जिथाय् अनन्त जीवन कायेत वइ मखु।

४१ “मनूतय्सं तःधंकूगु जितः मयः। ४२ छिकपिन्सं परमेश्वरयात माया मयाः धकाः जिं स्यू। ४३ जितः बाःनं छ्वया हःगुलिं छिकपिन्सं जितः थः नाला कयामदी। थःगु हे नामय् मेपिं सुं वल धाःसा छिकपिन्सं इमित ग्रहण यानादी। ४४ छिकपिन्सं थःथवय् तःधंका च्वन, तर परमेश्वरं तःधंकीगुलिइ छिकपिन्सं वास्ता

यानामदी। छिकपिन्सं गथे याना: विश्वास यानादी फइ?

४५“जिं छिकपिन्त परमेश्वरया न्ह्य:ने दोषी ठहरय् याइ धका: मतिइ तयादी मते। छिकपिन्सं आशा तयाच्वंम्ह मोशां हे छिकपिन्त दोषी ठहरय् याइ। ४६छिकपिन्सं मोशयात धात्थें हे विश्वास यानाच्वंगु ख:सा जित: नं विश्वास यानादी मा:गु ख:। छाया:सा मोशां जिगु हे खँ च्वया थकूगु ख:। ४७मोशां च्वया थकूगु खँय् हे छिकपिन्सं विश्वास मयासा जिगु खँय् गथे याना: विश्वास यानादी फइ?”

न्याद्व: मनूतय्त नकादीगु

मती १४:१३-२१; मर्कूस ६:३०-४४;

लूका ९:१०-१७

६ १अनंलि येशू गालील समुद्र पारिइ भाल। थुक्रियात तिबेरियास समुद्र नं धा:। २वय्कलं यक्व ल्वय् लाय्कादीगु खना: ग्वा: ग्वा: मनूत वय्क:या ल्यू ल्यू जुल। ३अनं वय्क: पहाडय् भाया: चेलात नाप फ्यतुनादिल। ४थुबलय् यहूदीतय्गु छुत्काराया नख: न्ह्य:ने थयनाच्वंगु ख:। ५वय्कलं थ: च्वनाच्वं थाय् हुल हुल मनूत वयाच्वंगु खना: फिलिपयात धयादिल — “थुमित नकेत मरि गनं कया

हये माली?” ६वय्कलं थ:म्हं छु यायेत्यंगु स्यूसां वयागु मन स्वयेत थथे धयादीगु ख:।

७अले फिलिपं वय्क:यात धाल — “थुलि मछि मनूतय्त भचा भचा जक नकूसां निस: दिनारया मरि नं गाइ मखु।”

८वय्क:या चेला सिमोन पत्रुसया दाजु अन्द्रियासं वय्क:यात धाल — ९“थन छम्ह मिजंमचायाके तछ्वया न्यापा मरि व निम्ह न्या दु। थुलि मछि मनूतय्त थुलिचां छु यायेगु?”

१०“मनूतय्त फ्यतुकि” धका: वय्कलं धयादिल, अन यक्व घाँय् दुगु ख्य: दु। फुक्कं अन हे फ्यतुत। अन मिजंत जक हे न्याद्व:ति दु। ११अले वय्कलं मरि कया: सुभाय् बियादी धुंका: मनूतय्त इनादिल। थथे हे न्या नं कया: इनादिल। थुकथं इमित यतले नकादिल। १२मनूतय्सं प्वा: जाय्क नये धुंका: वय्कलं चेलातय्त धयादिल — “इना: ल्यंगु दुगु मरि छुं हे सिंतिं छ्वये मते।” १३अले इमिसं नया: ल्यंदुगु मुना: मरि भिनिग: दाला जाय्कल। थ्व फुक्कं तछ्वया न्यापा मरियागु ल्यं दुगु ख:।

१४थुकथं वय्कलं यानादीगु चिं खना: मनूतय्सं थथे धाल — “धात्थें, संसारय् वइ धा:म्ह अगमवक्ता ला थ्व हे ख:।” १५इमिसं वया: थ:त

ज्वना: बलजफतिं जुजु याइन धका:
सीका: येशू हानं याक:चा पहाडय् तुं
थहां भाल।

येशू लखय् द्य:ने न्यासि भा:गु

मती १४:२२-३३; मर्कूस ६:४५-५२

१६ बहनी जूबलय् चेलात समुद्र
सिथय् वन। १७ इपिं नांचाय् च्वना:
पारिइ कफर्नहुमय् वनेत्यन। थुबलय्
खिउंसे च्वने धुंकल। अयनं येशू
इमिथाय् मभा:नि। १८ ग्व:फय् वया-
च्वंगुलिं समुद्रयागु ल: उखेला:
थुखेला: मदय्क सनाच्वन। १९ न्यागू-
खुगू किलोमिटर नांचा न्ह्याका वने
धुंका: इमिसं येशूयात लखय् द्य:ने
न्यासि वया: नांचाया लिक्क थ्यंक:
भा:गु खन। अले इपिं तसकं ग्यात।
२० वय्कलं इमित धयादिल — “जि
हे ख:, ग्याये मते।” २१ अले इमिसं
लय्ताया: वय्क:यात नांचाय् थकाल।
अले इपिं याकनं हे थ्यने मा:गु थासय्
थ्यन।

२२ कन्हय् खुन्हु समुद्र पारिइ च्वना
च्वपिं मनूतय्सं अन छग: हे जक
नांचा दुगु, अले येशू चेलात नाप
नांचाय् च्वना मदीगु, व चेलात जक
वंगु खँ सिल। २३ उबलय् तिबेरियासं
मेमेगु नांचा येशू सुभाय् बिया: न्याद्व:
मनूतय्त मरि नकूगु थासय् थ्यंक:
वल। २४ अन येशू व चेलातय्त मखना:

इपिं नांचाय् च्वना: वय्क:यात मामां
कफर्नहुमय् वन।

येशू जीवनया मरि ख:

२५ समुद्र पारिइ येशूयात लुइका:
इमिसं धाल — “गुरूजु, छि थन
गुबलय् भायागु?”

२६ वय्कलं इमित लिस: बिया-
दिल — “जिं छिकपिन्त ख:गु
खँ धाये — जिं यानागु चिं खना:
छिकपिन्सं जित: मा: जुयादीगु मखु,
बरु प्वा: जाय्क मरि नयेदुगुलिं जक
जित: मा: जुयादीगु ख:। २७ सितिं
वनिगु नसायागु निंतिं ज्या यानादी मते,
बरु मनूया कायनं बीगु अनन्त जीवन
तक दयाच्वनिगु नसायागु निंतिं ज्या
यानादिसँ। परमेश्वर बा:नं जित: थ्व हे
ज्या यायेत छ्वया हयादीगु ख:।”

२८ अले इमिसं वय्क:यात धाल —
“अय्सा परमेश्वरयागु ज्या यायेत
जिमिसं छु यायेगु?”

२९ वय्कलं लिस: बियादिल —
“परमेश्वरं छ्वया ह:म्हय्सित छिक-
पिन्सं विश्वास यायेगु हे परमेश्वरयागु
ज्या ख:।”

३० अले इमिसं धाल — “अय्सा छिं
जिमित छु चिं क्यनादी? गुकिं याना:
जिमिसं छित: विश्वास याये फइ? छिं
छु ज्या याना: क्यनादी फु? ३१ जिमि
तापा:बाज्यापिन्सं मरुभूमिइ मन्ना

नल धका: थथे च्वयात:गु दु —
‘वय्कलं मनूतय्त नकेत स्वर्ग मरि
बियादिल।’ ”*

३२ वय्कलं धयादिल — “जिं छिक-
पिन्त ख:गु खँ धाये — मनूतय्त
नकेत स्वर्ग मरि ब्यूम्ह मोशा मखु।
जिमि बा:नं जक छिकपिन्त स्वर्ग
धात्थेंयागु मरि बियादी। ३३ स्वर्ग
क्वहां वया: मनूतय्त अनन्त जीवन
बीम्ह हे परमेश्वरं बियादीगु मरि ख:।”

३४ इमिसं धाल — “प्रभु, थ्व मरि
जिमित न्ह्याबलें बियादिसँ।”

३५ वय्कलं धयादिल — “जीवन
बीगु मरि जि हे ख:। जिथाय् वइम्ह
मनूयात गुबलें हे नयेपित्याइ मखु।
अथे हे जित: विश्वास याइम्ह मनूयात
गुबलें हे प्या:चाइ मखु। ३६ अय्नं जिं
छिकपिन्त धाये — छिकपिन्सं जित:
खना: नं विश्वास यानामदी। ३७ बा:नं
जित: बियादीपिं फुक्कं जिथाय् वइ।
अले जिथाय् व:पिन्त जिं गुबलें हे
त्व:ते मखु। ३८ जि जिगु इच्छा मखु
बरु जित: छ्वया ह:म्हय्सिगु इच्छा
पूर्वकेत स्वर्ग वयाम्ह ख:। ३९ बा:नं
जित: बियादीपिं सुं हे मतनेमा बरु
दकलय् लिपायागु दिनय् इपिं हानं
म्वाना वये फयेमा धयागु हे जित:
छ्वया ह:म्ह बा:यागु इच्छा ख:।

४० काय्यात खंपिं व विश्वास या:पिन्त
अनन्त जीवन बीगु हे जिमि बा:यात
य:गु खँ ख:। अले जिं इमित दकलय्
लिपायागु दिनय् म्वाका बी।”

४१ “स्वर्ग ब्यूगु मरि जि हे ख:”
धका: वय्कलं धयादीगुलिं व खँ
न्यंपिन्सं वय्क:या विरोधय् खँ ल्हात।

४२ इमिसं धाल — “थ्व योसेफया
काय् येशू मखु ला? थ्वया मांबौपिन्त
भीसं म्हमस्यू ला? थ्व मनुखं जि स्वर्ग
वयाम्ह ख: धका: गथे धाये फत?”

४३ वय्कलं इमित लिस: बिल —
“छिकपिन्सं थ:थवय् जिगु विरोध
याना: खँ ल्हानादी मा:गु मदु।

४४ जित: छ्वया ह:म्ह बा:नं छ्वया
हया मदीकं सुं नं जिथाय् वये फइ
मखु। जिथाय् व:म्हय्सित दकलय्
लिपायागु दिनय् जिं म्वाका बी।

४५ थुपिं फुक्कं परमेश्वरं स्यना त:पिं
जुइ धका: अगमवक्तातय्सं च्वया
थकूगु दु। बा:यागु खँ न्यना: सय्का
सीका का:पिं फुक्कं जिथाय् वइ।*

४६ परमेश्वरयाथासं व:म्हय्सिनं जक
बा:यात खंगु दु, मेपिं सुनानं बा:यात
खंगु मदु।

४७ “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये,
सुनां विश्वास याइ, वयाके अनन्त
जीवन दइ। ४८ जीवन बीगु मरि जि हे

खः। ४६ छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्सं मरुभूमिइ मन्ना नसां सिना वन। ५० तर स्वर्गं क्वहां वःगु थ्व मरि नःपिं सुनं सी मखु। ५१ स्वर्गं वःगु अनन्त जीवन दुगु मरि जि हे खः। थ्व मरि सुनानं नल धाःसा व न्ह्याबलें म्वाना च्वनी। संसारयात जिं बी त्यनागु अनन्त जीवन बीगु मरि जिगु म्ह खः।”

५२ अले यहूदीतय् नायः थःथवय् थथे धकाः कच कच हाल — “थ्व मनुखं थःगु म्ह भीत गथे यानाः नकेत बी फइ?”

५३ उकिं वय्कलं इमित धयादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये—मनूया काय्यागु ला व हि मनय्कं छिकपिन्के जीवन दइ मखु। ५४ सुनां जिगु म्ह नइ, अले जिगु हि त्वनी, वयाके अनन्त जीवन दइ। अले वयात दकलय् लिपायागु दिनय् जिं म्वाका बी। ५५ जिगु म्ह धात्थें हे नसा खः, अले जिगु हि धात्थें हे त्वनेगु खः। ५६ सुनां जिगु म्ह नइ अले हि त्वनी, व मनू जिके दइ, अले जि वयाके दइ। ५७ जितः छ्वया हयादीम्ह बाः गथे न्ह्याबलें म्वाना च्वनी, अथे हे बाःनं यानाः जि नं न्ह्याबलें म्वाना च्वनी। थुकथं जितः नःम्ह मनू नं जिं यानाः म्वाना च्वनी। ५८ स्वर्गं वःगु मरि थ्व हे खः। छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्सं मन्ना नयाः नं सिना वन, थ्व अज्याःगु

मरि मखु, थ्व मरि नःम्ह मनू गुबलें हे सी मखु।”

५९ वय्कलं थ्व कफर्नहुमय् धर्मशास्त्र स्यनिगु छँय् स्यनेकने यानादीबलय् धयादीगु खः।

अनन्त जीवनया शिक्षा

६० थ्व न्यनाः वय्कःया चेलातय्सं धाल — “थ्व ला तसकं थाकुगु खँ खः, थज्याःगु खँ सुनां न्यने फइ?”

६१ चेलात थःथवय् खुसखुस हाला-च्वंगु सीकाः वय्कलं इमित थथे धयादिल — “थुकिं यानाः छिमित पंगलः वल ला कि? ६२ मनूया काय् वय्कःया न्हापायागु थासय् तुं लिहां वंगु खन धाःसा छिमिसं छु यायेगु? ६३ परमेश्वरयागु आत्मां हे जक अनन्त जीवन बी। शरीर छुं यायेत नं ज्यालगय् मजू। जिं छिमित धयाच्वनागु खँ जीवन बीगु परमेश्वरयागु आत्मा खः। ६४ अय् नं छिपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं विश्वास मयाइपिं नं दये फु।” सुनां सुनां वय्कःयात विश्वास मयाः, अले सुनां वय्कःयात धोखा बी धयागु खँ वय्कलं न्हापांनिसं हे स्यू। ६५ अले वय्कलं धयादिल — “अय्जूगुलिं हे ला खःनि, बाःनं छ्वया हया मदीकं सुं नं वये फइ मखु धकाः जिं छिमित धयागु।”

६६ थथेजूगुलिं वय्कःया चेलात मध्ये यक्वसिनं हे वय्कःयात त्वःताः वन। ६७ उकिं वय्कलं भिंनिम्हयसित नं न्यनादिल — “छिमिसं नं जितः त्वःताः वनेगु ला कि?”

६८ सिमोन पत्रुसं लिसः बिल — “प्रभु, जिपिं सुयाथाय् वनेगु? अनन्त जीवन बीगु खँ छिके जक दु। ६९ उकिं जिमिसं विश्वास यानाः परमेश्वरं छवया हयादीम्ह पवित्रम्ह मनु छि हे खः धकाः नं सीके धुन।”*

७० वय्कलं इमित धयादिल — “छिपिं भिंनिम्हयसितं जिं हे ल्ययागु, मखु ला? अयनं छिपिं मध्ये छम्ह शैतानयाम्ह दु।” ७१ वय्कलं थ्व सिमोन इस्करियोतया काय् यहूदायात धयादीगु खः, छायाःसा भिंनिम्ह मध्ये छम्ह जुयाः नं वं वय्कःयात धोखा बीत्यंगु दु।

येशू व वय्कःया किजापिं

७ १ अनंलि येशू गालीलया चाःहिलादिल। यहूदिया जिल्लाय् यहूदीतय् नायःतय्सं वय्कःयात स्यायेत स्वःगुलिं वय्कः अन भाया मदी। २ थुबलय् यहूदीतय्गु बलचाबाय्या नखः थ्यंकः वये धुंकल।* ३ उकिं वय्कःया

किजापिन्सं थथे धाल — “थनं यहूदियाय् भासँ। अले छिं याःगु ज्या छिकपिनि चेलातय्सं नं खनी। ४ संसारय् तःधम्ह मनु जुइ मास्ति वःम्हय्सिनं सुलाः सुलाः ज्या याइ मखु। छिं थथे यायेगु हे खःसा फुक्कसिनं सीके मा।” ५ वय्कःया किजापिन्सं हे नं वय्कःयात विश्वास मयाः।

६ उकिं वय्कलं इमित थथे धयादिल — “जिगु ई आः तक मवःनि। छिमिगु लागि न्ह्यागु ई नं ठीक जू। ७ संसारय् च्वंपिन्सं छिमित हेला याये फइमखु। जिं संसारय् च्वंपिन्सं याना जूगु ज्याखँ मभिं धकाः धयागुलिं इमिसं जितः हेला याइ। ८ छिपिं हे जक नखः मानय् याः हुं। जिगु ई आः तक मवःनिगुलिं जि थ्व नखःतय् वने मखु।” ९ इमित थथे धयाः वय्कः गालीलय् तुं च्वनादिल।

१० वय्कःया किजापिं नखःतय् वने धुंकाः सुनानं मसीक वय्कः नं भाल। ११ नखःबलय् यहूदीतय् नायःतय्सं वय्कःयात थथे धाधां माः जुल — “व मनु गन दु हं?” १२ अले अन वय्कःयागु खँय् मनुतय् दथुइ भुनु भुनु खँ जुल। छखलःसिनं “वय्कः भिंम्ह मनु खः” धकाः धाःसा मेपिन्सं

“मखु, व मनूतयूत स्यंका जुइम्ह खः” धका: धाइगु। १३ अयूनं यहूदीत खना: ग्या:गुलिं सुनानं वयूक:या बारे खुलस्त खँ ल्हायेगु आँट मया:।

बलचाबायूया नखःबलय् येशू देगलय्

१४ नखः बच्छि सिधःबलय् येशू देगलय् भाया: मनूतयूत स्यनेकने यानादिल। १५ नायःतयूसं छक्क जुया: थथे धाल — “थ्व मनुखं ब्वँ हे मब्वंकं थुलिमछि खँ गथे याना: सयूकल?”

१६ अले वयूकलं इमित लिसः बियादिल — “जिं स्यनाचवनागु खँ जिगु मखु, जितः छ्वया हया-दीम्हयसिगु खः। १७ सुनानं परमेश्वरयागु इच्छा पालन यायेगु मतिइ तःसा व मनुखं जिं स्यनाचवनागु खँ परमेश्वरयागु खः ला कि जिगु थःगु हे खँ खः धका: सीके फइ। १८ थःगु हे जक खँ ल्हाइम्ह मनू थः हे जक तःधं जुइत स्वइ। बरु थःत छ्वया हःम्हयसित तःधंकेत स्वइम्ह मनू हे सत्यम्ह खः। अले वयाके मभिंगु छुं हे दइ मखु। १९ छिकपिन्त व्यवस्था बियादीम्ह मोशा मखु ला? छिपिं छम्हयसिनं हे नं थ्व व्यवस्था पालन

या:गु मदु। अयूनं छिकपिन्सं जितः छाया स्यायेत स्वयाचवना?”

२० अले मनूतयूसं लिसः बिल — “छंके भूत दुबिनाचवंगु दु। सुनां छन्त स्यायेत स्वयाचवना?”

२१ वयूकलं इमित लिसः बिया-दिल — “जिं छगू अजूचायापुगु ज्या याना, अले छिकपिं फुक्कं छक्क जुयादिल। २२ मोशां छिकपिन्त म्हय् चिं तयूकेगु नियम बिया थकल। थ्व मोशां हे ब्यूगु ला मखु, तापा:बाज्यापिन्सं बियादीगु खः। अले विप्रामबार खुन्हु नं छिकपिन्सं मचायागु म्हय् चिं तयूका जुल।* २३ छिकपिन्सं विप्रामबार नं मोशायागु व्यवस्था मानय् यायेगु धका: म्हय् चिं तयूका जू धा:सा जिं छम्ह मनूयात विप्रामबार खुन्हु लायूका बिल धका: छिकपिन्स जि खना: छाया तं म्वयादी मा:गु?” २४ ख्वा: स्वया: न्याय यानादी मते, बरु खःकथं न्याय यानादिसँ।”

२५ यरूशलेमय् च्वपिं गुम्हं गुम्हं मनूतयूसं थथे धाल — “इमिसं स्यायेत स्वया च्वंम्ह मनू थ्व हे, मखु ला? २६ आ: ला थ्व मनुखं भन जक फुक्कसिया न्ह्यःने नवानाचवन। अयूनं वयात सुनां छुं मधा:। नायःतयूसं थ्व

हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः धात्थें हे सीके धुंकल ला कि छु? २७ थ्व मनू गनं वःम्ह धकाः भीसं स्यू। मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट भाइबलय् ला वय्कः गनं भाःम्ह धकाः सुनानं सी मखु।”

२८ देगलय् स्यनादीबलय् येशूं तस्सलं थथे धयादिल — “छिकपिन्सं जितः म्हस्यू, जि गनयाम्ह धकाः नं छिकपिन्सं स्यू। जि यसें वयागु मखु, जितः छ्वया हयादीम्ह सत्य परमेश्वर खः, छिकपिन्सं धाःसा वय्कःयात म्हमस्यू। २९ जिं वय्कःयात म्हस्यू, छायाधाःसा जि वय्कःयाथासं हे वयागु खः। वय्कलं हे जितः छ्वया हयादीगु खः।” ३० थ्व न्यनाः इमिसं वय्कःयात ज्वनेत स्वल। तर सुनानं ज्वने मफुत, छायाधाःसा वय्कःयागु ई मवःनि।

३१ अय्सां यक्व मनूतय्सं वय्कः-यात विश्वास यात। इमिसं धाल — “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट भाइबलय् वय्कलं थ्व मनुखं स्वयाः अप्वः अजूचायापुगु चिं क्यानादी ला?”

येशूयात ज्वंकेत देगःया सिपाइँत
छ्वःगु

३२ थथे यक्व मनूतय्सं वय्कःयागु खँ ल्हानाचवंगु तायाः फरिसीतय्सं

तःधंपिं पुजाहारीतलिसे मिलय् जुयाः वय्कःयात ज्वंकेत देगःया सिपाइँत छ्वल। ३३ येशूं इमित धयादिल — “छुं ई तक जक जि छिमिथाय् दइतिनि, अले लिपा जि जितः छ्वया हयादीम्हय्सिथाय् तुं वने। ३४ छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु। जि दुथाय् छिकपिं वये फइ मखु।”

३५ अले इमिसं थःथवय् थथे खँ ल्हात — “भीसं लुइके हे मफय्क थ्व मनू गन वनेत्यंगु जुइ? छु थ्व ग्रीकतय्गु दथुइ उखेलाः थुखेलाः जुयाचवपिं यहूदीतय्थाय् वनाः ग्रीकतय्कतय्कने स्यनेकने यायेत वनेत्यंगु ला मखु ला? ३६ वं ‘छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु’ अले ‘जि दुथाय् छिकपिं वये फइ मखु’ धकाः धाःगुया अर्थ छु जुइ?”

अनन्त जीवनया लः

३७ नखः सिधइगु व मुख्यगु दिनय् येशूं दनाः तस्सलं थथे धयादिल — “सुं प्याःचाःम्ह मनू दुसा जिथाय् वयाः त्वं वा।* ३८ अले धर्मशास्त्रय् च्वया तःथें — सुनां जितः विश्वास याइ, वयागु नुगलं अनन्त जीवन दुगु खुसि बाः वया च्वनी।”* ३९ वय्कलं

पवित्र आत्मायागु खँ धयादीगु खः। वय्कःयात विश्वास याःपिन्त आत्मा बियादी। वय्कलं आः तक सीम्ह म्वाका मदीनि सुयातं आत्मा बियादीगु म्दुनि।

४० थ्व खँ न्यंपिं गुम्हं गुम्हं मनूतय्सं थथे धाल — “थ्व ला धात्थे हे वइतिनि धाःम्ह अगमवक्ता खः।” ४१ गुलिंसिनं थथे धाल — “थ्व ला मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः।” अले गुलिंसिनं थथे धाल — “गालीलं वःम्ह नं ख्रीष्ट जुइ ला? ४२ मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट जुजु दाऊदया सन्तान जुइ, अले जुजु दाऊदयागु गां बेथलेहेमं वइ धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु मस्यू ला?”* ४३ थुकथं वय्कःयागु खँय् ग्वाः ग्वाः मनूत बाल। ४४ गुम्हं गुम्हं मनूतय्सं ला वय्कःयात ज्वनेत स्वल, अथेसां सुनानं ज्वने म्फु।

यहूदीतय् नायःतय्सं विश्वास मयाःगु

४५ अनंलि ज्वंवःपिं सिपाइंत तःधंपिं पुजाहारीत व फरिसीतय्थाय् लिहां वन। इमिसं सिपाइंतय्त थथे धाल — “छिमिसं छाय् वयात ज्वना महयागु?”

४६ अले इमिसं लिसः बिल — “थ्व मनुखं थें सुनानं नवाःगु म्दुनि।”

४७ अले फरिसीतय्सं धाल — “छिमित नापं वं भंगःलात कि छु? ४८ सुं शासकत व फरिसीतय्सं नं वं धाःगु खँय् विश्वास यात ला? ४९ व्यवस्था मस्यूपिं थुपिं सराः लाःपिं खः।”

५० छकः बहनी येशूयात नापलाः वने धुंकूम्ह इमिगु हे पुचलय् च्वंम्ह निकोदेमसं इमित धाल — ५१ “छु भीगु व्यवस्थां सुं मनूयात वयागु खँ मन्यंकं व वं छु यात धयागु मसिकं न्याय याइ ला?”

५२ इमिसं वयात लिसः बिल — “छ नं गालीलयाम्ह हे ला कि छु? धर्मशास्त्र ब्वनाः स्व, सुं नं अगमवक्ता गालीलं वइ म्खु।” *

[गुलिं गुलिं हस्तलिपिइ यूहन्ना ७:५३ निसं ८:११ तक म्दु]

५३ अले इपिं फुक्क थः थःगु छेंय् लिहां वन।

व्यभिचार यानाचवंबलय् ज्वंम्ह मिसा

१ अनं येशू जैतून डाँडाय् भाल। २ कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां वय्कः हानं देगलय् तुं लिहां भाल। फुक्क मनूत वय्कःयाथाय् मुं वःगुलिं इमित स्यनेकने यायेत वय्कः

फयतुनादिल। ३शास्त्री व फरिसीतय्सं व्यभिचार याना च्वंबलय् ज्वंम्ह छम्ह मिसायात हयाः सकसिगुं न्ह्यःने थनाः ४वय्कःयात थथे धाल — “गुरूजु, थ्व मिसायात जिमिसं व्यभिचार यानाच्वंबलय् ज्वना हया। ५व्यवस्थाय् मोशां भीतः थथे व्यभिचार याइम्ह मिसायात ल्वहँतं कय्काः स्या धकाः आज्ञा बियादीगु दु। अय्जूगुलिं आः थ्व मिसायात छु याये माली? छिं हे धयादिसँ।”*

६वय्कःयात जाँचय् यानाः दोषी ठहरय् यायेत इमिसं थथे न्ह्यःसः याःगु खः।

तर वय्कलं क्वछुनाः पतिंचां बँय् च्वयादिल। ७इमिसं व हे खँ जक न्यनाच्वंगुलिं वय्कलं दनाः इमित थथे धयादिल — “छिकपिं मध्ये सुनां गुबलें पाप याना मदी, वय्कलं हे दकलय् न्हापालाक वयात ल्वहँतं कय्कादिसँ।” ८वय्कलं हानं क्वछुनाः पतिंचां बँय् च्वयादिल।

९थ्व न्यनाः इपिं तःधिकःम्हंनिसें कयाः चिधिकःपिं तकं छम्ह छम्ह यानाः अनं वन। अले अन येशू याकःचा जुल। व मिसा धाःसा वय्कःया न्ह्यःने हे दनाच्वन। १०वय्कलं थस्वयाः व मिसायात

धयादिल — “ग्वः, छितः पाः याःपिं? सुनानं छितः सजाँय मब्यू?”

११अले व मिसां धाल — “सुनानं मब्यू, प्रभु।” अले वय्कलं धयादिल — “अय्सा जिं नं छितः सजाँय बी मखु, आः छि भासँ, हानं पाप यानादी मते।”

येशू संसारया जः

१२येशू हानं मनूतय्त धयादिल — “जि संसारया जः खः। जि नाप जुइम्ह मनू खिउँथाय् जुइ माली मखु, बरु वयात जीवनया जः दइ।”*

१३अले फरिसीतय्सं वय्कःयात धाल — “छं थःगु हे जक साक्षी बियाच्वन, छंगु साक्षी सत्य मखु।”*

१४वय्कलं इमित लिसः बियादिल — “जिं जिगु हे खँय् साक्षी बिया च्वना सां जिगु साक्षी सत्य खः, छायाधाःसा जि गनं वयाम्ह खः, अले गन वने त्यनाम्ह खः धकाः जिं स्यू, अय्नं छिकपिन्सं धाःसा जि गनं वइ, अले गन वनी धकाः सी मखु। १५छिकपिन्सं मनू स्वयाः न्याय यानादी, तर जिं सुयागुं न्याय मयाना। १६जिं न्याय या हे याःसां जिगु न्याय सत्यगु जुइ, छायाधाःसा न्याय याइम्ह जि याकःचा जक मखु,

जि नापं जितः छ्वया हयादीम्ह बाः नं दी। १७ छिकपिनिगु व्यवस्थाय् नं निम्हय्सिनं ब्यूगु साक्षी सत्य खः धकाः च्वयातःगु दु। १८ जिं थःम्हं हे जिगु साक्षी बियाच्चवना, अले जितः छ्वया हयादीम्ह बाः नं नं जिगु साक्षी बियादी।”

१९ अय्जूगुलिं इमिसं वय्कःयात थथे धाल — “छिमि बाः गन दु लय्?”

वय्कलं लिसः बियादिल — “छिकपिन्सं न जितः म्हस्यू, न जिमि बाःयात म्हस्यू। छिकपिन्सं जितः म्हस्यूगु जूसा जिमि बाःयात नं म्हसी।” २० थ्व खँ वय्कलं देगलय् स्यनेकने यानादीबलय् भेटी तइगु बाकसया न्ह्यःने धयादीगु खः। वय्कःयात सुनानं मज्वं, छायाःसा वय्कःयागु ई मवःनि।

येशू संसारयाम्ह मखु

२१ वय्कलं इमित हानं धयादिल — “जि वना छ्वये, अले छिकपिन्सं जितः माः जुइ, अय्न् छिकपिं पापय् लानाः सी। जि गन वनेगु खः, अन छिकपिं भाये फइ मखु।”

२२ थ्व न्यनाः यहूदी नायःतय्सं धाल — “थ्व मनू थः थःम्हं सीत्यंगु ला मखु? ‘गन जि वनेगु खः अन छिपिं वये फइ मखु’ धकाः धाल नि।”

२३ अले वय्कलं इमित धयादिल — “छिकपिं वय्क्वंपिं खः, जि च्वय्क्वम्ह खः। छिकपिं थ्व संसारयापिं खः, जि संसारयाम्ह मखु। २४ छिकपिं पापय् लानाः सी माली धकाः जिं छिकपिन्त धाये धुन। जि व हे खः धकाः छिकपिन्सं विश्वास मयाःसा छिकपिं पापय् लानाः सी।”

२५ इमिसं वय्कःयात धाल — “छ सु खः लय्?” वय्कलं लिसः बियादिल — “जि व हे खः धकाः जिं छिकपिन्त न्हापांनिसें हे धया वयाच्चवनागु दु। २६ जिं छिकपिन्त यक्व धायेमाःगु व न्याय याये माःगु दु। अथेसां जितः छ्वया हयादीम्ह सत्य खः, उकिं वय्कलं जितः धयादिक्व जिं संसारयात धया बियागु दु।” २७ वय्कलं इमित बाःयागु खँ धयाच्चंगु धकाः इमिसं थुइके मफुत।

२८ उकिं वय्कलं थथे धयादिल — “गुबलय् छिमिसं मनूया काय्यात यरूखाइ, अबलय् तिनि छिकपिन्सं जि सु खः धकाः सी। जिं थः यसं छुं नं मयाना, बरु बाःनं गुकथं स्यनादिल उकथं हे नवाना वन धकाः नं छिकपिन्सं थुइ। २९ जितः छ्वया हयादीम्ह जि नाप दी, जिं न्ह्याबलें वय्कःयात यःथें जक याना जुयागुलिं वय्कलं जितः याकःचा त्वःतामदी।” ३० वय्कलं थथे

धयादीगुलिं यक्वसिनं वय्कःयात विश्वास यात।

अब्राहामया सन्तान व शैतानया
सन्तान

३१ येशू थःत विश्वास याःपिं यहूदी-तय्त धयादिल — “जिं धया थें छिकपिं च्वंसा छिकपिं धात्थें जिम्ह चेला जुयादी। ३२ छिकपिन्सं सत्य छु खः धकाः सी, अले सत्यं छिकपिन्त स्वतन्त्र याइ।”

३३ इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “जिपिं अब्राहामया सन्तान खः, जिपिं आःतक सुयां दास मजुयानि। छं गुकथं जिमित ‘छिपिं स्वतन्त्र जुइ’ धकाः धयागु?”*

३४ वय्कलं इमित धयादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — पाप याना जुइपिं फुक्कं पापया दास खः। ३५ अले दास न्ह्याबले छँय् चवने दइ मखु, काय्मचा जक न्ह्याबले चवने दइ। ३६ अय्जुगुलिं परमेश्वरया काय्न् स्वतन्त्र याना ब्यूसा छिकपिं धात्थें स्वतन्त्र जुइ। ३७ छिकपिं अब्राहामया सन्तान खः धकाः जिं स्यू। अय्न् जिं धयागु खँ छिकपिनिगु मनय् दुहां मवंगुलिं छिकपिन्सं जितः स्यायेत स्वःगु खः। ३८ जिं जिमि बाःयाथाय् खं

थें धयाचवना, अथे हे छिकपिन्सं नं छिमि बाःनं धाःथें यानाचवना।”

३९ इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “अब्राहाम जिमि तापाःबाज्या खः।” अले वय्कलं धयादिल — “छिकपिं अब्राहामया सन्तान खः धयागु जूसा अब्राहामं यानाः वं थें छिकपिन्सं नं यानादी माःगु खः। ४० परमेश्वरं धयादीगु सत्य खँ धाल धकाः छिकपिन्सं जितः स्यायेत स्वल, थथे अब्राहामं याना मदी। ४१ छिकपिनि बाःनं छु यात छिकपिन्सं नं व हे यानादी।”

इमिसं धाल — “जिपिं व्यभिचारं बूपिं मखु, जिमि छम्ह हे अबु दु, वय्कः खः परमेश्वर।”

४२ वय्कलं धयादिल — “परमेश्वर छिकपिनि बाः खः धयागु जूसा छिपिन्सं जितः माया यानादी माःगु खः, छायाःसा जितः वय्कलं छ्वया हयादीगुलिं जि वया चवनागु खः। जि थःगु हे इच्छां वयागु मखु, बरु वय्कलं हे जितः छ्वया हयादीगु खः। ४३ जिं धयागु खँ छिकपिन्सं गथे मथूगु? जिगु खँ न्यने मास्ति मवःगुलिं छिकपिन्सं जिगु खँ मथूगु खः। ४४ छिकपिं शैतानया सन्तान जूगुलिं गथे छिकपिनि बाःनं याना जुल, अथे

हे छिकपिन्सं नं याना जुइ। न्हापांनिसे हे शैतान धाःम्ह ज्यानमारा खः। वयाके सत्य धयागु हे मदुगुलिं वं सत्य ज्याखँ याना जुइ फइ मखु। थःगु स्वभाव गथे खः अथे हे वं मखुगु खँ जक ल्हाना जुइ, छायाःसा व मखुगु खँ जक ल्हाना जुइम्ह खः, अले मखुगु खँ ल्हाना जुइपिनि अबु खः। ४५ जिं छिकपिन्त सत्य खँ धयागुलिं छिकपिन्सं जितः विश्वास यानामदीगु खः। ४६ छिकपिं मध्ये सुनानं जिं पाप यात धकाः जितः दोष बियादी फु ला? जिं सत्य खँ धयागु खःसा छिकपिन्सं जितः छाया विश्वास याना मदीयागु? ४७ परमेश्वरया मनुखं जक परमेश्वरयागु खँ न्यनी। छिकपिं परमेश्वरयापिं मनूत मखुगुलिं छिकपिन्सं जिं धयागु खँ न्यनामदीगु खः।”

अब्राहाम स्वयाः येशू तःधं

४८ अले यहूदी नायःतय्सं वय्कः-यात धाल — “छ सामरी खः, अले छंके भूत दुबिनाचवंगु दु धकाः जिमिसं धयागु धात्थें हे खः।”

४९ वय्कलं लिसः बियादिल — “जिके भूत दुबिनाचवंगु मदु। जिं जिमि बाःयात तःधंका चवना, छिकपिन्सं जितः क्वह्यंकादिल। ५० जि थः थःम्हं तुं तःधं मजुया, तर जितः तःधंकेत स्वया चवंह ला छम्ह हे दु। अले वय्कलं हे

थ्व खँ क्वःछिनादी। ५१ जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — जिगु वचन मानय् याइम्ह मनू गुबलें हे सी मखु।”

५२ इमिसं धाल — “आः ला जिमिसं बांलाक हे सिल, छंके भूत दुबिनाचवंगु हे दु। अब्राहाम व अगमवक्तात ला सिना वन धाःसा छं गथे यानाः छंगु वचन मानय् याइपिं मनूत गुबलें हे सी मखु धकाः धाये फुगु? ५३ सी धुंकूम्ह तापाःबाज्या अब्राहाम स्वयाः नं छ तःधं ला कि छु? अगमवक्तात ला सिना वन धाःसा छं थःत सु ताय्का चवना?”

५४ वय्कलं लिसः बियादिल — “जि थः थःम्हं तःधं जुयागु जूसा जि तःधंम्ह मखु। तर छिकपिन्सं जिमि बाः धकाः धाःम्ह परमेश्वर जिमि बाःनं हे जितः तःधं यानादीगु खः।

५५ वय्कःयात छिकपिन्सं म्हमस्यूनी, जिं धाःसा म्हस्यू। जिं वय्कःयात म्हमस्यू धकाः धाल धाःसा जि नं छिकपिं थें तुं मखुगु खँ ल्हाइम्ह जुइ। जिं वय्कःयात म्हस्यूगुलिं वय्कःयागु वचन मानय् यानाचवना। ५६ जि वइगु ई स्वयेत छिकपिनि तापाःबाज्या अब्राहामं तसकं इच्छा याःगु खः, अले खनाः तसकं लय्ताल।”

५७ अले इमिसं धाल — “छ न्ययदँ ला मदुनि धाःसा छं अब्राहामयात गथे यानाः खन?”

५८ वय्कलं इमित लिसः बियादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — अब्राहाम स्वयाः न्हापांनिसें हे जि दु।” ५९ थ्व खँ न्यनाः इमिसं वय्कःयात कय्केत ल्वहं काल। तर वय्कः इमिसं मखंक सुरुक्क देगलं पिहां भाल।

येशू व कांम्ह मनू

१ येशू लँय् भाया च्वंबलय् छम्ह बूसांनिसें हे कांम्ह मनूयात खन। २ चेलातय्सं वय्कःयाके न्यन — “गुरूजु, थ्व मनू बूसांनिसें कां जूगु वयागु पापं यानाः ला कि वया मांबौपिनिगु पापं यानाः?”

३ वय्कलं लिसः बियादिल — “वय्कःयात अय् जूगु वय्कलं पाप यानादीगुलिं नं मखु, वय्कःया मांबौपिनिगु पापं नं मखु, बरु व वय्कलं यानाः परमेश्वरयागु ज्या फुक्कसिनं सीके फयेमा धकाः थथे जूगु खः। ४ भीसं न्हि दतले जितः छ्वया हःम्हय्सिगु ज्या याये माः, चान्हय् सुनानं ज्या याइ मखु। ५ संसारय् दतले जि संसारया जः खः।”*

६ थथे धयाः वय्कलं बँय् ई फानाः चा न्हायाः कांम्हय्सिगु

मिखाय् इलादिल। ७ अले वयात थथे धयादिल — “सिलोआम धाःगु पुखुलिइ वनाः सिला छ्वयादिसँ।” सिलोआमयागु अर्थ “छ्वःगु” खः। अले वं वनाः सिला छ्वःबलय् मिखां खन।

८ अले वयागु जःखः च्वंपिं व वयात न्हापांनिसें फ्वनाच्वंगु खंपिन्सं थथे धाल — “थ्व व हे फ्वगिं, मखु ला?” ९ गुम्ह गुम्हय्सिनं “थ्व व हे खः” धकाः धाल, गुलिंसिनं “मखु, व थें च्वंम्ह मेम्ह हे मनू खः” धकाः धाल। कांनं धाल — “व मनू जि हे खः।”

१० इमिसं वयात धाल — “अय्सा छंगु मिखा गथे चाल लय्?”

११ वं लिसः बिल — “येशू धाःम्ह मनुखं चा न्हायाः जिगु मिखाय् इलाः थथे धाल — ‘सिलोआमय् वनाः सिला छ्व।’ जि वनाः सिलाबलय् मिखां खन।”

१२ इमिसं वयात धाल — “येशू धाःम्ह मनू गन दु लय्?” वं धाल — “जिं मस्यू।”

फरिसीतय्सं न्यनेकने याःगु

१३ अले इमिसं व मनूयात फरिसीतय्थाय् यंकल। १४ येशू चा न्हायाः वयात मिखां खंकादीगु

विश्रामबार खुन्हु खः। १५अयजूगुलिं फरिसीतय्सं वयात हानं छकः गथे यानाः मिखां खन धकाः न्यन। अले वं इमित धाल — “वय्कलं जिगु मिखाय् चा न्हायाः इलादिल। चा सिला छ्वयाबलय् जिं मिखां खन।”

१६गुम्हं गुम्हं फरिसीतय्सं धाल — “विश्रामबार मानय् मयाःगुलिं थ्व मनु परमेश्वरयाम्ह मखु।” हानं गुलिंसिनं धाल — “छम्ह पापी मनुखं थपाय् धंगु चिं गथे याये फइ?” थुकथं इमि दथुइ खँ मिलय् मजुल।

१७इमिसं हानं वयाके न्यना स्वल — “वं छंगु मिखा चाय्का ब्यूगुलिं छं व सु धकाः बिचाः याना?”

वं लिसः बिल — “व अगमवक्ता खः।”

१८अय्यं यहूदीतय्सं व मनु कांम्ह खः, आः वं मिखां खन धकाः वया मांबौपिन्त सःताः मन्यंतले विश्वास मयाः। १९इमिसं थथे धकाः न्यन — “बूसानिसें छिमि काय् कांम्ह खः ला? आः वं गथे जुयाः खन?”

२०वया मांबौपिन्सं लिसः बिल — “थ्व जिमि काय् खः, अले बूसानिसें थ्व कांम्ह खः धकाः जिमिसं स्यू। २१आः जक गथे यानाः खन धकाः जिमिसं मस्यू। अले हानं सुनां वयागु मिखा चाय्का बिल व नं जिमिसं मस्यू। वयाके हे न्यनादिसँ। थ्व मचा

मखय् धुंकल थवं थःम्हं हे धायेफु।” २२सुनानं येशूयात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः धाल धाःसा व मनूयात धर्मशास्त्र स्यनीगु छँनं पितिना छ्वयेगु धकाः इमिसं सल्लाह यानातःगुलिं वया मांबौपिन्सं ग्यानाः थथे लिसः ब्यूगु खः। २३उकिं हे वया मांबौपिन्सं “व मचा मखय् धुंकल, वयाके हे न्यनादिसँ” धकाः धाःगु खः।

२४इमिसं व कांम्ह मनूयात सःताः हानं धाल — “परमेश्वरया न्हाःने छं खःगु खँ ल्हाय् धकाः पाफ। छन्त लय्कूम्ह मनु पापी खः धकाः जिमिसं स्यू।”

२५वं लिसः बिल — “व मनु पापी खः कि मखु धकाः जिं मस्यू। छता हे जक खँ जिं स्यू, जि न्हापा कांम्ह खः, आः जिं मिखां खन।”

२६इमिसं वयात धाल — “वं छन्त छु यात? वं छंगु मिखा गथे यानाः चाय्का बिल?”

२७वं इमित लिसः बिल — “जिं छिकपिन्त न्हापा हे धाये धुन, छिकपिन्सं न्यना मदी। व हे खँ हानं छाय् न्यनादीयागु? छिकपिं वय्कःया चेला जुइ मास्ति वः ला कि छु?”

२८अले इमिसं वयात हक्काः थथे धाल — “छ हे खः का वया चेला। जिपिं ला मोशाया चेला खः। २९परमेश्वरं मोशा नाप नवानादीगु खः

धका: जिमिसं स्यू। तर थ्व मनू गनं वःमह खः धका: जिमिसं मस्यू।”

३० अले वं लिसः बिल — “थ्व हे ला खः, अजूचायापुगु खँ। वय्कः गनं भायादीमह खः धका: छिकपिन्सं मस्यूसां वय्कलं जिगु मिखा चाय्कादिल। ३१ पापीतय्गु खँ परमेश्वरं न्यनादी मखु धका: जिमिसं स्यू। परमेश्वरयात मानय् याना: वय्कलं धा:थें याना जुइमहय्सिगु जक खँ न्यनादी। ३२ संसार सृष्टि जूसानिसें थौं तक बूसानिसें कां जूमहय्सिगु मिखा चाय्का ब्यूगु खँ न्यनागु मदुनि। ३३ थ्व परमेश्वरयाम्ह मनू मखु धयागु जूसा थवं थज्या:गु चिं याये फइ मखु।”

३४ इमिसं वयात धाल — “पापय् बुया: पापय् हे ब्वलंमह छं जिमित स्यं वयागु ला?” थथे धया: इमिसं वयात पितिना छवल।

३५ व मनूयात फरिसीतय्सं पितिना हल धयागु न्यना: येशू वयात नाप लाना: थथे धयादिल — “छिं मनूया काय्यात विश्वास यानादिया ला?”

३६ वं लिसः बिल — “जिं विश्वास याये मा:मह वय्कः सु खः धयादिसँ।”

३७ वय्कलं धयादिल — “छिं वयात खंगु दु, छि नाप खँ ल्हाना च्वंमह व हे खः।”

३८ वं धाल — “प्रभु, जिं विश्वास याये।” अले वं वय्कःयात भागि यात।

३९ वय्कलं धयादिल — “जि थ्व संसारय् न्याय यायेत वयागु खः। आवनिसें कांपिन्सं खनी, अले मिखां खंपिं कां जुइ।”

४० थ्व न्यना: अन दुपिं गुम्हं गुम्हं फरिसीतय्सं वय्कःयात थथे धाल — “अय्सा जिपिं नं कांपिं ला?”

४१ वय्कलं इमित धयादिल — “छिकपिं कां जूगु जूसा पापी जुयादी मखुगु। अय्न् छिकपिन्सं ‘जिपिं कां मखु’ धका: धा:गुलिं छिकपिन्के पाप दया हे च्वनी।”

भिंमह फैजवा:

१० १ “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — फैगलय् लुखां दुहां मवसे मेशासं वइमह मनू खँ व दारुं खः। २ फैजवा: धा:सा लुखां दुहां वइ। ३ फैजवा:यात लुखा पिवालं खापा चाय्का बी। फैतय्सं नं वयागु सः ताइ। अले वं फैचातयत् नां कया: सःता: पिने ब्वना यंकी। ४ थुकथं फैतयत् पित हये धुंका: व फैतय्गु न्ह्यः न्ह्यः वनी। वयागु सः म्हस्यूगुलिं फैत नं वयागु ल्यू ल्यू वनी। ५ म्हमस्यूमहय्सिगु ल्यू ल्यू इपिं वनी मखु, बरु वयात खना: ग्याना: बिस्युं वनी। म्हमस्यूमहय्सिगु सः इमिसं म्हमस्यू।”

६ वय्कलं थ्व खँ इमित धयादीगु

खः। अयनं इमिसं वय्कलं इमित छु
धाल धकाः थुइके मफु।

७ अयजूगुलिं वय्कलं इमित हानं
धयादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खं
धाये — फैगःयागु लुखा जि हे खः।
८ जि स्वयाः न्हापा वःपिं फुक्कं खुं व
दाखुंत खः। अयनं फैतय्सं इमिगु खं
मन्यं। ९ जि लुखा खः। जिगु लुखां दुहां
वःम्ह बचय् जुइ, अले व दुने पिने जुइ
दइ, वयात जयेत ख्यः नं दइ। १० खुं
खुइत, स्यंकेत व स्यायेत जक वइ। तर
जि इमित जीवन दयेमा, अले व गाक्वः
जीवन दयेमा धकाः वयागु खः।

११ “जि भिंम्ह फैजवाः खः। भिंम्ह
फैजवालं फैतय्गु नितिं सीत तकं
लिफः स्वइ मखु। १२ फै स्वयेत तया
तःम्ह मनू फैथुवाः मखु, बरु फै जयेत
तया तःम्ह च्यः जक खः, गुम्ह गुंखिचा
वःगु खनेवं फैत फुक्क त्वःताः बिस्युं
वनी। अले गुंखिचां फैतय्त ज्वनाः
लुया यंकी, नापं अले छचालब्याल नं
याना थकी। १३ व मनू फै जयेत तया
तःम्ह च्यः जूगुलिं फैतय्गु वास्ता
मयासे बिस्युं वनी।

१४ “जि भिंम्ह फैजवाः खः।
अथेजूगुलिं जिं जिम्ह फैचात फुक्कं
म्हस्यू, अले फैतय्सं नं जितः म्हस्यू।
१५ गथे बाःनं जितः म्हस्यू, अथे हे जिं

नं बाःयात म्हस्यू। अले फैतय्गु नितिं
जि थः हे तुं सिना बी।* १६ जिमि फैत
थ्व फैगलय् जक मखु, मेथाय् नं दु।
इमित नं जिं हये मानि। इमिसं नं जिगु
सः ताइ। थुकथं फुक्क फैत छथ्वः
जुइ, अले इमि फैजवाः नं छम्ह हे जुइ।

१७ “जि हानं म्वाना वयेगु कथं सी
त्यनागुलिं बाःनं जितः तसकं माया
यानादी। १८ जितः सुनानं स्याये फइ
मखु, बरु जि थः यसें सिना बीत्यनागु
खः। जि थः थःम्हं तुं सीगु नं व हानं
म्वाना वयेगु नं जिके अधिकार दु।
जितः जिमि बाःनं बियादीगु आज्ञा नं
थ्व हे खः।”

१९ थ्व न्यनाः यहूदीतय् नायःत
थःथः हे बाल। २० इपिं मध्ये यक्वसिनं
थथे धाल — “थ्व मनूयाके भूत
दुबिनाच्वंगु दु। थ्व वें जुइ धुंकल।
थज्याःम्हय्सिगु खं छिमिसं छाय्
न्यनागु?” २१ मेपिन्सं थथे धाल —
“भूत दुब्यूम्ह मनुखं थज्याःगु खं
ल्हाइ मखु। कांम्ह मनूयागु मिखा भूत
दुब्यूम्ह मनुखं चाय्का बी फइ ला?”

यहूदीतय् नायःतय्सं येशूयात मानय्
मयाःगु

२२ थुबलय् चिकुला खः। अले
यरूशलेमयागु देगः देछाय्गु नखः

खः। २३येशू सोलोमन धाःगु दलानय् उखे थुखे जुयाचवनादीबलय् २४वय्कःयाथाय् मुनाः यहूदीतय् नायःतय्सं थथे धाल — “गुबलय् तक छिं जिमित थथे दोमन याका तयेगु? छि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः धयागु जूसा जिमित तप्यंक धयादिसँ।”

२५वय्कलं लिसः बियादिल — “जिं छिकपिन्त धया नं छिकपिन्सं विश्वास यानामदी। जिमि बाःयागु नामं जिं यानाचवनागु अजूचायापुगु ज्यां हे जिगु साक्षी बी। २६छिकपिं जिमि फैत मखुगुलिं छिकपिन्सं जिं धयागु खँय् विश्वास यानादी मफुगु खः। २७जिम्ह फैतय्सं जिगु सः ताइ, जिं इमित म्हस्यू, अले इपिं नं जिगु ल्यू ल्यू वइ। २८इमित जिं अनन्त जीवन बी। इपिं गुबले न्नाश जुइ मखु। जिगु ल्हातं इमित सुनानं लाका यंकी मखु। २९इपिं जितः बियादीम्ह जिमि बाः दकलय् तःधंम्ह खः। बाःयागु ल्हातिं सुनानं इमित लाका यंके फइ मखु। ३०जि व जिम्ह बाः छम्ह हे खः।”

३१वय्कःयात ल्वहँतं कय्केत यहूदीतय् नायःतय्सं हानं ल्वहँ काल। ३२वय्कलं इमित धयादिल — “बाःया पाखें जिं छिकपिन्त यक्व हे भिंगु ज्या यानाः क्यनागु दु, उकी मध्ये

छुकिं यानाः छिकपिन्सं जितः ल्वहँतं कय्केत्यना?”

३३अले इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “भिंगु ज्या याःगुलिं जिमिसं छन्त ल्वहँतं कय्केत्यनागु मखु, बरु छं परमेश्वरयात क्वह्यंकाः खँ ल्हाःगुलिं कय्केत्यनागु खः। छं मनु जुयाः नं परमेश्वर धकाः धया जूगुलिं थथे यायेत्यनागु खः।”*

३४वय्कलं लिसः बियादिल — “छिकपिनिगु व्यवस्थाय् नं थथे चवयातःगु, मदु ला — ‘परमेश्वरं धयादिल — “छिपिं फुक्कं छः खः?”’* ३५सुनां परमेश्वरयागु वचन न्यना काइ, वयात वय्कलं छः धकाः धयादी। थथे धाल धकाः धर्मशास्त्र मानय् मयाःगु जुइ मखु। ३६बाःनं ल्ययाः थःम्ह हे यानाः संसारय् छ्वया हयादीम्हय्सित परमेश्वरयात क्वह्यंकल धकाः छिकपिन्सं धयादीया ला, छाय्धाःसा जिं ‘जि परमेश्वरया काय् खः’ धकाः धया?

३७जिमि बाःयागु ज्या जिं याना मच्वंगु जूसा छिकपिन्सं जितः विश्वास यानादीम्वाः। ३८जिं परमेश्वरयागु ज्या यानाचवनागु खत धाःसा जितः विश्वास मयाःसां जिं यानागु ज्यायात विश्वास यानादिसँ। उकिं जिके बाः दी,

अले जि बा:याके दु धका: छिकपिन्सं सीकादिसँ, थुइकादिसँ।” ३६इमिसं हानं वय्क:यात ज्वनेत स्वल। तर वय्क: इपिं पाखें बचय् जुया: भाल।

४०वय्क: हानं यर्दन पारिइ यूहन्नां न्हापा बप्तिस्मा बिया च्वंथाय् भाल, अले अन हे च्वनादिल।* ४१यक्व मनूतय्सं वय्क:याथाय् वया: थथे धाल — “यूहन्नां छुं नं चिं क्यना मवं, अय्न् यूहन्नां कंगु खँ फुक्कं थ्व मनू लिसे पाय्छि जू व:।” ४२अले अन यक्वसिनं वय्क:यात विश्वास यात।

लाजरसयात म्वाकादीगु

११ १बेथानियाय् च्वंमह लाजरस धा:मह मनू म्हांमफय्का च्वन। वया निमह तता मार्था व मरियम दु।* २थ्व हे मरियमं प्रभुयागु तुतिइ भिंगु नस्वा:गु चिकनं बुका: थ:गु सं हुया ब्यूगु ख:। तसकं मफय्का च्वंमह लाजरस वया किजा ख:।* ३उकिं मार्था व मरियमं वय्क:यात थथे धाय्के छ्वया हल — “प्रभु, छिं माया यानादीमह जिमि किजा तसकं मफय्का च्वन।”

४थ्व न्यना: वय्कलं धयादिल — “थ्व ल्वचं लाजरस सी मखु। परमेश्वरयागु महिमाया नितिं व

परमेश्वरया काय्यात त:धंकेत व थथे म्हांमफुगु ख:।”

५वय्कलं मार्था, वया केहें व लाजरसयात माया यानादी। ६लाजरस म्हांमफय्का च्वन धयागु न्यना: नं वय्क: निन्हु तक थ: च्वनागु थासय् हे च्वनादिल। ७निन्हु लिपा वय्कलं चेलातय्त थथे धयादिल — “भी हानं यहूदियाय् लिहां वने नु।”

८अले चेलातय्सं धाल — “गुरूजु, उख्नुहु तिनि ला यहूदीतय् नाय:तय्सं छित: ल्वहंतं कय्का: स्यायेत्यन। हानं अन हे भायादी त्यनागु ला?”

९वय्कलं लिस: बियादिल — “छन्हुया भिंनिघौ दइगु मखु ला? संसारयागु जलं याना: न्हिनय् जुइमह मनूयात लुफिं हाइ मखु। १०तर ज: मदुगुलिं याना: चान्हय् जुइपिन्त लुफिं हाइ।” ११वय्कलं हानं धयादिल — “भी पासा लाजरस घनाच्वंगु दु। जि वयात न्ह्यलं चाय्का ब्यू वनेत्यना।”

१२अले चेलातय्सं लिस: बिल — “प्रभु, व घनाच्वंगु जूसा दँ हे दनी नि।” १३वय्कलं लाजरस सी धुंकल धका: धयादीगु ख:। तर इमिसं धा:सा व धात्थें हे घनाच्वन धयादीगु धका: मतिइ तल।

१४उकिं वय्कलं इमित ध्वाथुइक

धयादिल — “लाजरस सी धुंकल।
१५छिमिसं विश्वास याये फयेमा धका:
हे जि अन मवनागु खः, उकिं जि
लयताः। न्ह्याथे जूसां भी आः अन
वने नु।”

१६अले दिदुमस धाःमह थोमां थः
चेला पासापिन्त धाल — “नु, भी नं
वय्कः नाप वने सी माःसां सी।”

१७वय्कः अन थ्यंबलय् लाजरसयात
सिनाः नं थुनातःगु हे प्यन्हु दये
धुंकल। १८बेथानिया यरूशलेमं तीन
किलोमिटर ति तापाः। १९यक्व हे
यहूदीत मार्था व मरियमपिन्थाय् इमि
किजा सीगुलिं बिचाः वयाच्वंगु दु।

२०वय्कः भायाचवन धयागु सियाः
मार्था वय्कःयात नाप लाः वन।
मरियम जक छैय् तुं चवनाचवन।
२१मार्था येशूयात धाल — “प्रभु, छि
थन दीगु जूसा जिमि किजा सी मखुगु।
२२आः तक नं छिं परमेश्वरयाके न्ह्यागु
हे फवसां छितः बियादी धकाः जिं
स्यू।”

२३वय्कलं धयादिल — “छिमि
किजा हानं म्वाना वइ तिनि।”

२४मार्था धाल — “दकलय्
लिपायागु दिनय् सीपिं म्वाना वइबलय्
व नं म्वाना वइ धकाः जिं नं स्यू।”

२५वय्कलं धयादिल — “सीमह
म्वामीमह व जीवन बीमह जि हे खः।
जितः विश्वास याःमह मनु सीसां म्वाना

वइ। २६अले म्वाना च्वंपिं मनूतय्सं
जितः विश्वास याःसा गुबलें हे सी
मखु। छिं थ्व खँय् विश्वास यानादिया
ला?”

२७वं धाल — “खः प्रभु, संसारय्
भायादी माःमह परमेश्वरया काय्,
मुक्ति बीमह खीष्ट छि हे खः धकाः
जिं विश्वास यानागु दु।”

२८थथे धयाः मार्था लिहां वन। अले
थः केहें मरियमयात सःताः न्हाय्पनय्
तीजक थथे धाल — “गुरूजु भाये
धुंकल, छन्त माला चवनादीगु दु।”
२९थ्व न्यनाः मरियम काचाकाचां
दनाः वन।

३०थुबलय् तक वय्कः गामय् थ्यंकः
मभाःनि, मार्था नाप लाःगु थासय् हे
दनि। ३१बिचाः वया च्वंपिं यहूदीतय्सं
थथे हथाय् चायाः मरियम पिहां वंगु
खनाः लाजरसयात थुना तःथाय् वनाः
ख्वः वंगु जुइ धकाः मतिइ तयाः इपिं
नं वया ल्यू ल्यू वन। ३२थुकथं मरियम
वय्कः दीथाय् थ्यन, अले वय्कःयात
खनेवं वय्कःयागु पालिइ भ्वपुयाः
थथे धाल — “प्रभु, छि थन दीगु जूसा
जिमि किजा सी मखुगु।”

३३थुकथं मरियम व व नाप वःपिं
यहूदीत ख्वयाच्वंगु खनाः वय्कःयात
तसकं नुगः मछिन। ३४अले वय्कलं
न्यनादिल — “छिमिसं वयात गन
तयाः तया?”

इमिसं लिसः बिल — “प्रभु, स्वः भ्रासँ।”

३५ येशू ख्वयादिल। ३६ वय्कः थथे ख्वयादीगुलिं मनूतय्सं धाल — “स्व, वय्कलं वयात गपाय्सकं माया यानादी।” ३७ इपिं मध्ये गुलिं गुलिसिनं थथे धाल — “कांम्हय्सित खंका बी फुम्हय्सिनं लाजरसयात सी न्ह्यः छाय् बचय् याये मफुत?”

३८ थुकथं तसकं नुगः मछिंकाः वय्कः चिहानय् भाल। थ्व चिहान छगू गुफाय् लाः। थुकियागु प्वाः ल्वहं छगलं तिनातःगु खः। ३९ वय्कलं धयादिल — “ल्वहं चीकि।”

लाजरसया तता मार्या वय्कःयात धाल — “प्रभु, आः ला नवये धुंकल जुइ, सीगु हे प्यन्हु मछि दये धुंकल।”

४० वय्कलं वयात धयादिल — “छिं विश्वास यानादीसा, परमेश्वरयागु तःधंगु महिमा स्वये खनी धकाः जिं मधया ला?” ४१ अले इमिसं ल्वहं चीकल। वय्कलं च्वय् स्वयाः धयादिल — “बाः, जिं छितः सुभाय् बी। जिगु खँ छिं न्यनादीगु दु। ४२ छिं जिगु खँ न्ह्याबलें न्यनादी धकाः जिं स्यू। थन दना च्वंपिन्सं जितः छ्वया हयादीम्ह छि हे खः धकाः विश्वास याये फयेमा धकाः जिं थथे धयागु खः।” ४३ थुलि धयाः वय्कलं तस्सलं सःतादिल — “अय् लाजरस, पिहां

वा।” ४४ अले सीम्ह लाजरस पिहां वल। वयात छयंननिसे तुतिइ तक सुतिकापतं हिनातःगु दु। येशू इमित धयादिल — “कापः फ्यनाः वयात वनेव्यु।”

येशूयात स्यायेत ग्वसाः ग्वःगु

मत्ती २६:३-५; मार्कस १४:१-२;

लूका २२:१-२

४५ थ्व खनाः मरियम नापं वःपिं यक्व हे यहूदीतय्सं नं वय्कःयात विश्वास यात। ४६ इपिं मध्ये सुं मनूतय्सं धाःसा फरिसीतय्थाय् वनाः वय्कलं यानादीगु खँ कना बिल। ४७ उकिं तःधंपिं पुजाहारीत व फरिसीत मुनाः थथे धकाः सल्लाह यात — “आः भीसं छु यायेगु? थ्व मनुखं यक्व हे अजूचायापुगु चिं यानाः क्यनाच्वन। ४८ थथे हे याका तल धाःसा फुककसिनं हे वयात विश्वास याइ। अले रोमीत वयाः भीगु देगः व भीगु जातियात हे नाश याना छ्वइ।”

४९ इपिं मध्ये उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी कैयाफां थथे धाल — “छिमिसं छुं हे मस्यू। ५० देशय् च्वंपिं दक्व मनूत नाश जुइगु स्वयाः छम्ह मनू सीगु हे भिं जुइ धकाः छिमिसं मस्यू ला?”

५१ थ्व खँ वं थःम्हं हे धाःगु मखु,

बरु उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जूगुलिं यहूदीतय्गु नितिं येशू सी हे माः धकाः अगमवाणी नवाःगु खः। ५२ यहूदीतय्गु नितिं जक मखु, बरु छचालब्याल जुया च्वंपिं परमेश्वरया फुकक सन्तानतय्त छथाय् मुंकेत नं खः।

५३ उखुन्हुनिसें येशूयात गथे यानाः स्यायेगु धकाः इमिसं ग्वसाः ग्वल। ५४ अय्जूगुलिं अबलय्नुनिसें वय्कः यहूदीतय्सं खंक यहूदिया जिल्लाय् जुया मदी। तर अनं मरुभूमिया लिक्क लाःगु एफ्राइमय् भाल। वय्कः अन हे चेलात नाप च्वनादिल।

५५ अबलय् यहूदीतय्गु छुत्काराया नखः न्ह्यःने थ्यंकः वःगुलिं नखः न्ह्यः हे थःथपिन्त च्वख यायेत यक्व हे मनूत गां गामं यरूशलेमय् वन। ५६ इमिसं वय्कःयात माः जुल। अले देगलय् दना च्वंबलय् इमिसं थथे धकाः खँ लहात — “नखःबलय् व वइ ला कि वइ मखु, छिमिगु छु बिचाः दु?” ५७ तःधंपिं पुजाहारीत व फरिसीतय्सं येशूयात सुनानं खंसा इमित वयाः कं धकाः मनूतय्त उजं बियातःगु दु। इमिसं वय्कः थन दी धकाः सीवं वनाः ज्वनेत थथे याःगु खः।

बेथानियाय् येशूयात चिकनं लूगु

मत्ती २६:६-१३; मार्कस १४:३-६

१२ १ छुत्काराया नखःया खुन्हु न्ह्यः येशू बेथानियाय् भाल। थ्व हे गामय् वय्कलं सी धुंकूम्हय्सित म्वाकादीम्ह लाजरस च्वनाच्वंगु दु। २ इमिसं वय्कःयात भवय् ज्वरय् यात। मार्था भलिं जुयाच्वन। वय्कःनापं भवय् नयेत फ्यतुपिं मध्य लाजरस नं छम्ह खः। ३ मरियमं तसकं नस्वाःगु व थिकेगु जटामसीया बागू लिटर चिकनं येशूयागु पालिइ थाकाः थःगु सं वय्कःयागु पालि हुया बिल। चिकनं यानाः छँ छखां हे मगमग नस्वाः वल।*

४ वय्कःयात धोखा बीम्ह चेला यहूदा इस्करियोतं धाल — ५ “थ्व नस्वाःगु चिकंया मू स्वसः दिनार तुइ। थ्व मियाः नयेमखंपिन्त इना ब्यूगु जूसा गुलि ज्यूगु।” ६ वं थथे धाःगु नयेमखंपिन्त माया याना मखु, बरु खँ जूगुलिं खः। धिबाया म्हिचा ज्वनाजुइम्ह जुइगुलिं वं म्हिचाय् च्वंगु धिबा कायेगु नं याः।

७ उकिं वय्कलं धयादिल — “व नाप हाले मते। वं थथे याःगु जितः थुनिबलय्सित खः। ८ नयेमखंपिं छिपिं

नाप न्ह्याबलें दइ, तर जि छिपिं नाप न्ह्याबलें दया चवनी मखु।” *

६येशू अन दी धका: सीका: यक्व हे यहूदीत अन वल। इपिं अन वय्क: स्वयेत जक व:गु मखु, बरु वय्कलं म्वाकूम्ह लाजरसयात नं स्वयेत व:गु ख:। १०उकिं त:धंपिं पुजाहारीतय्सं लाजरसयात नं स्यायेगु ग्वसा: ग्वल, ११छाय्धा:सा वं याना: यक्व हे यहूदीतय्सं इमित त्व:ता: येशूयात विश्वास यात।

येशू यरूशलेमय् भा:गु

मत्ती २१:१-११; मर्कूस ११:१-११;

लूका १९:२८-४०

१२कन्हय् खुन्हु जुइगु छुत्काराया नख: हनेत व:पिं ग्वा: ग्वा: मनूतय्सं येशू यरूशलेमय् भायात्यंगु दु धका: सीकल। १३उकिं इमिसं ताय्ग: सिमाया कचामचा ज्वना: —

“होसन्ना, इस्राएलयाम्ह जुजु परमप्रभुयागु नामं भा:महय्सिया जय जय जुइमा”

धका: हाहां वय्क:यात लसकुस या:वन।*

१४छम्ह मचाम्ह गधा लुइका:

वय्क: उकी हे गया: भाल। थ्व खँ थथे च्वयात:गु दु —

१५“हे सियोनया शहरय् च्वपिं, ग्याये मते, छिमि जुजु गधाया मचा गया: भायाच्वंगु दु।”*

१६न्हपां ला वय्क:या चेलातय्सं नापं थ्व खँ थुइके मफु। येशू सिना: म्वाना: स्वर्गय् भाये धुंका:तिनि इमिसं धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु थ्व खँ व लसकुस या:गुया अर्थ थुल।

१७येशू थुना त:मह लाजरसयात स:ता: म्वाकादीबलय् न्ह्य:ने दुपिं मनूतय्सं थ्व खँ जूगु हे ख: धका: धया जुल। १८वय्कलं सीम्ह म्वाकादिल धका: न्यना: ग्वा: ग्वा: मनूतय्सं वय्क:यात नाप ला: वल। १९उकिं फरिसीतय्सं थ:थवय् खँ लहात — “का स्व, संसार फुक्क हे व नाप वन। आ: ला भीसं वयात छुं हे याये फइ मखुत।”

२०अन नख:बलय् आराधना यायेत व:पिं मध्ये ग्रीकत नं दु। २१थुपिं ग्रीकतय्सं गालीलयागु बेथसेदाय् च्वम्ह फिलिपयाथाय् वना: थथे धाल — “भाजु, जिमि नं येशूयात

स्वये मास्ति वल।” २२फिलिपं वनाः
अन्द्रियासयात धाल। अले इपिं निम्हं
येशूयात धाः वन।

२३अले वय्कलं इमित लिसः बिया-
दिल — “मनूया काय्यात तःधंकीगु ई
वल। २४जिं छिमित खःगु खँ धाये —
छ्व चाय् लानाः ध्वमगीसा अथें हे
जुया च्वनी, चाय् लानाः ध्वगीसा जक
यक्व छ्व सइ। २५थःगु जीवनयात
माया याइम्हय्सिनं अनन्त जीवन
काये फइ मखु। सुनां थःगु जीवनयात
माया याइ मखु, वयात अनन्त तकं
म्वाका तइ।* २६सुयां जितः सेवा याये
मास्ति वःसा जि नाप वयेमाः। अले
जक जि दुथाय् जितः सेवा याइम्ह
नं च्वने खनी। सुनां जितः सेवा याइ
वयात बाःनं तःधं यानादी।

२७“जिगु नुगल्य् तसकं दुःख
जुयाच्वंगु दु। उकिं जिं छु धाये?
‘बाः, थ्व इलं जितः बच्य् यानादिसँ’
धायेगु ला? मखु, थुलि हे जुइकेत
जि वयाच्वनागु खः। २८‘बाः, छिगु
नांयात तःधंका दिसँ।’ ”

अले स्वर्गं थथे धया हल — “जिं
तःधंके धुन, आः हानं तःधंके तिनि।”
२६अन दना च्वपिं मनूतय्सं थ्व सः
तायाः न न्यात धकाः धाल। मेपिन्सं

धाल — “स्वर्गदूतं व नाप खँ ल्हाःगु
जुइ।”

३०वय्कलं इमित धयादिल —
“थ्व खँ धया हःगु छिकपिनिगु
नितिं खः, जिगु नितिं मखु। ३१आः
थ्व संसारयागु न्याय जुइ। आः थ्व
संसारयाम्ह शासकयात पितिना
छ्वइ। ३२जितः यस्खाइबलय् जिं
फुक्क मनूयात थःथाय् सालाकाये।”

३३थुकथं वय्कलं थः गुकथं सी
धकाः ध्वाथुइकेत थथे धयादीगु खः।

३४अले यक्व मनूतय्सं थथे
धाल — “जिमिसं मुक्ति बीम्ह
ख्रीष्ट न्ह्याबलें म्वाना च्वनी धकाः
व्यवस्थाय् च्वयातःगु न्यनागु दु। छिं
मनूया काय्यात यस्खाइ तिनि धकाः
गुकथं धया दियागु? थ्व मनूया काय्
धाःम्ह सु खः?”*

३५वय्कलं इमित धयादिल —
“छिकपिन्थाय् आः छुं ई तक जक
जः खयाच्वनी, जः दतले छिकपिं
सना जु, मखुसा छिकपिन्त खिउँगुलिं
त्वपुइ। खिउँथाय् जुइपिन्सं थः गन
वनाच्वना धयागु तकं सी मखु।
३६जः दुबलय् हे जःयात विश्वास
यानादिसँ। अले जक छिकपिं जःया
सन्तान जुइ।”

१२:२५ मती १०:३६; १६:२५; मर्क ८:३५; लूक ६:२४; १७:३३

१२:३४ भज ११०:४; यशै ६:७; इज ३६:२५; दान ७:१४

यहूदीतयूगु अविश्वास

थुलि धया: येशू अन भाल अले इमिगु पाखें थःत सुचुकादिल। ३७ इमिसं खंक खंक हे उलिमछि चिं वय्कलं याना: क्यनादिल नं इमिसं वय्कःयात विश्वास मया:। ३८ यशैया अगमवक्तां धया थकूगु खँ सत्य जुइत थथे जूगु खः —

“हे परमप्रभु, जिमिगु खँ
सुनानं विश्वास मया:।
परमप्रभुं यानादीगु तःधंगु
अजूचायापुगु ज्या खंसां
विश्वास मया:।”*

३९ अयजूगुलिं नं इमिसं विश्वास याये मफुगु खः, छायाःसा यशैयां हानं थथे धया थकल —

४० “परमेश्वरं इमिगु मिखा कां याना:
नुगः छायाका बिल।
थथेजूगुलिं इमिसं मिखां खनी मखु,
अले मनं थुइके फइ मखु,
अले लाय्केत जिथाय् लिफः
स्वया: वइ मखु।”*

४१ यशैयां येशू तसकं तःधं धका:

सीका: वय्कःयागु खँ थुकथं धा:गु खः। ४२ न्ह्यागु हे जूसां तःमह हे यहूदी शासकतय्सं नं वय्कःयात विश्वास यात। अयनं फरिसीत खना: ग्या:गुलिं इमिसं थ्व खँ सुयातं मकं, छायाःसा फरिसीतय्सं सिल धायेवं इमित धर्मशास्त्र स्यनीगु छँनं पितिना छ्वइ। ४३ छायाःसा इमित परमेश्वरं स्वया: मनूतय्सं च्वछाइगु यः।

४४ येशू तस्सलं धयादिल —
“जितः विश्वास याःपिन्सं जितः जक विश्वास याःगु मखु, बरु जितः छ्वया हयादीमहय्सित विश्वास याःगु खः। ४५ अथे हे जितः खंमहय्सिनं जितः खंगु मखु, बरु जितः छ्वया हयादीमहय्सित खंगु खः। ४६ संसारय् जि जः जुया वयाम्ह खः, उकिं जितः विश्वास याःपिं मनूत खिउँथाय् जुइ माली मखु। ४७ सुनानं जिं धयागु वचन न्यँ जक न्यना: धया थें मयात धा:सा जिं वयात न्याय याये मखु, छायाःसा जि संसारयात न्याय यायेत वयागु मखु, बरु बचय् यायेत वयागु खः। ४८ जितः मयय्का: जिगु वचन मानय् मयाइमह मनूयागु न्याय जुइ। जिं नवानागु वचनं हे दकलय् लिपायागु दिनय् न्याय याइ। ४९ जिं नवानाच्चवनागु वचन जिगु थःगु हे मखु, बरु जिं छु छु धाये

मा:गु व नवाये मा:गु ख: जित: छ्वया
हयादीम्ह बा:नं हे उजं बियादीगु ख:।
५० वय्क:यागु उजं हे अनन्त जीवन
ख: धका: जिं स्यू, उकिं जिं नवानागु
खँ फुक्कं बा:नं धयादीथें हे नवानागु
ख:।”

येशू चेलातय्गु तुति सिला ब्यूगु

१३ १ छुत्कारायागु नख: न्ह्य:
येशू थ्व संसारं बा:याथाय्
वनेगु ई वल धका: सीका: संसारय्
च्वंपिं थ: चेलातय्त् माया यानादिल।
वय्कलं अन्त तक हे इमित माया
यानादिल। २ बहनी नया च्वंबलय्
येशूयात धोखा बीगु खँ सिमोनया
काय् यहूदा इस्करियोतयागु मनय्
शैतानं तया बी धुंकल। ३ बा:नं फुक्कं
वय्क:यागु ल्हातय् बियादीगु दु,
अले वय्क: परमेश्वरयाथासं भा:गु
ख:, अले परमेश्वरयाथाय् तुं वने
त्यइन धका: वय्कलं स्यू। ४ उकिं
नयेगु त्व:ता: वय्क: दनादिल। अले
गा त्व:ता: रुमालं जँय् हिनादिल।
५ अनंलि वय्कलं बाताय् ल: तया:
चेलातय्गु तुति सिलादिल, अले जँय्
हिनात:गु रुमालं हुयादिल।

६ थुकथं वय्क: सिमोन पत्रुसयागु
तुति सिलेत भा:बलय् वं वय्क:यात
धाल — “प्रभु, छिं नं जिगु तुति
सिलादीगु ला?”

७ वय्कलं लिस: बियादिल — “जिं
छु यानाचवना छं आ: थुइ मखुनि,
लिपा तिनि थुइ।”

८ वं धाल — “छिं जिगु तुति
सिलादी जि हे मज्यू।”

अले वय्कलं लिस: बियादिल —
“जिं छंगु तुति मस्यूसा छ जिम्ह जुइ
फइ मखु।”

९ अले सिमोन पत्रुसं धाल —
“अय्सा प्रभु, जिगु तुति जक मखु,
ल्हा: व छचं नं सिला बियादिसँ।”

१० वय्कलं धयादिल — “म्व:ल्हुइ
धुंकूपिन्सं तुति जक स्यूसा गा:, वयागु
म्हछम्हं च्वख जुइ। छिपिं च्वख हे जू,
तर फुक्कं मखु।” ११ वय्कलं थ:त
धोखा बीम्हय्सित म्हस्यूगुलिं “छिपिं
फुक्कं च्वख मजू” धका: धयादीगु
ख:।

१२ थुकथं इमिगु तुति सिला बी
धुंका: वय्क: हानं गां न्यया: थ:गु
थासय् फ्यतू भाल। अले वय्कलं
इमित धयादिल — “जिं छु यानागु
छिमिसं थुल ला? १३ छिमिसं जित:
प्रभु व गुरू धका: धा:गु ठीक हे ख:,
छाय्धा:सा जि प्रभु नं ख:, अले गुरू
नं ख:। १४ छिमि गुरू व प्रभु जुया: नं
जिं छिमिगु तुति सिला बिया धा:सा
छिमिसं नं थ:थवय् छम्हं मेम्हय्सिगु
तुति सिला बी मा:। १५ जिं याना थें
छिमिसं नं यायेमा धका: जिं याना

क्यनागु खः।* १६जिं छिमित खःगु खँ धाये — दास मालिक स्वयाः तःधं जुइ मखु। अथे हे खबर छ्वया हइमह स्वयाः ज्वना वइमह तःधं जुइ मखु।* १७थ्व खँ छिमिसं सीकाः यात धाःसा छिपिं धन्यपिं जुइ।

१८“जिं छिपिं फुककसितं धयाचवनागु मखु। जिं ल्ययापिं मनूतय्त जिं म्हस्यू। अय्न् ‘जिगु हे नसा नःमहय्सिनं जितः प्यंकेत तुति ल्हन’ धकाः धर्मशास्त्रय् चवयातःगु खँ पूवंकेत थथे जू वःगु खः।* १९जुइ न्ह्यः हे जिं थथे जुइ धकाः धयागुलिं थथे जुल धाय्वं जि व हे खः धकाः छिमिसं विश्वास याइ। २०जिं छिमित खःगु खँ धाये — जिं छ्वया हयामहय्सित दुकाःमहय्सिनं जितः हे दुकाःगुति ग्यनी। अथे हे जितः दुकाःमहय्सिनं जितः छ्वया हयादीमहय्सित दुकाःगुति ग्यनी।”*

येशू धोखा बीमह चेलायागु खँ धयादीगु

मत्ती २६:२०-२५; मर्कूस १४:१७-२१;

लूका २२:२१-२३

२१येशू थथे धयादी धुंकाः तसकं नुगः मछिंकादिल, अले धयादिल — “जिं छिमित खःगु खँ धाये — छिपिं मध्ये छमहय्सिनं जितः धोखा बी।”

२२सुयात थथे धयादीगु खः धकाः थुइके मफुगुलिं चेलात थःथवय् र्खाः स्वयाः वातां जुयाचवन। २३वय्कलं यक्व माया यानादीमह छमह चेला नयाचवंबलय् वय्कःयागु छातिइ लिधनाचवंगु दु। २४उकिं सिमोन पत्रुसं वयात मिखा भाय् यानाः धाल — “वय्कलं धयादीमह मनू सु खः, छं स्यू ला?” २५अले येशूयागु छातिइ लिधना चवंमह चेलां वय्कःयाके न्यन “प्रभु, व मनू सु खः?”

२६वय्कलं लिसः बियादिल — “जिं थ्व मरि कुचा र्खलाय् थुनाः सुयात बी, व हे खः।” अले वय्कलं मरि कुचा र्खलाय् थुनाः सिमोन इस्करियोतया काय् यहूदायात बियादिल। २७मरि कुचा काये धुंकाः वयाके शैतान दुबित। अले येशू वयात धयादिल — “छं यायेत्यनागु ज्या याकनं याः हुं।” २८अन दुपिं सुनानं हे वय्कलं थथे छाय् धयादीगु धकाः थुइके मफुत। २९यहूदायाके धिबायागु म्हिचा दुगुलिं वयात नखःयात माःगु ज्वलं न्याके छ्वःगु जुइ, कि मखुसा नयेमखंपिन्त छुं बी यंकि धकाः धयादीगु जुइ धकाः इपिं मध्ये गुमह गुमहय्सिनं मतिइ तल। ३०मरि

कयाकथं यहूदा पिहां वना छ्वल।
थुबलय् चान्ह्य जुड धुंकल।

छगू न्हूगु आज्ञा

३१ यहूदा पिहां वने धुंका: येशू
धयादिल — “आ: मनूया काय्
त: धन। वया पाखें परमेश्वर नं त: धनी।
३२ वया पाखें परमेश्वर त: धनिगुलिं
परमेश्वरं वयात थ: लिसे त: धंकादी,
याकनं हे त: धंकादी। ३३ जि य: पिं
मस्त, जि छिपिं नाप छुं ई तक जक
दइ। अले जित: छिमिसं मात्तुमाली।
जिं यहूदीतय् नाय: तय्त धया थें
छिमित नं धाये — “जि वनेत्यनाथाय्
छिपिं वये फइ मखु।” * ३४ छगू न्हूगु
आज्ञा जिं छिमित बीत्यना। छिपिं
थ: थवय् माया याना चवँ। गथे जिं
छिमित माया यानागु ख:, अथे हे
छिमिसं थ: थवय् माया याना चवने
मा:। * ३५ छिपिं थ: थवय् थथे माया
याना चवनाचवन धा: सा छिपिं जिमि
चेलात ख: धका: फुक्कसिनं सी।”

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धका: धाइ

मत्ती २६:३१-३५; मर्कूस १४:२७-३१;

लूका २२:३१-३४

३६ सिमोन पत्रुसं वय्क: यात धाल —
“प्रभु, छि गन भायादी त्यना?”

वय्कलं लिस: बियादिल — “जि
गन वनेत्यनागु ख: छ आ: ला अन
जिगु ल्यू ल्यू वये फइ मखु, लिपा ला
व हे वइ।”

३७ पत्रुसं वय्क: यात धाल — “प्रभु,
जि छिगु ल्यू ल्यू आ: हे छाय् वये
फइ मखु? छिगु नितिं जिं सीत तक नं
लिफ: स्वये मखु।”

३८ अले वय्कलं लिस: बियादिल —
“छु जिगु नितिं छ सीत तकं ग्याये
मखु ला? जिं छन्त ख: गु खँ धाये —
जित: छं म्हमस्यू धका: स्वक: तक
मधातले खा हाली मखु।”

लँ, सत्य व जीवन

१४ १ “छिमिसं नुग: मछिंके मते,
परमेश्वरयात विश्वास या: थें
जित: नं विश्वास या। २ जिमि बा: यागु
छँय् चवनेत यक्व थाय् दु। अथे
मखुसा जिं छिमित धाये हे मखु नि।
जि छिमित थाय् दय्केत वनाचवना।
३ जि वना: छिमित थाय् दय्के धुंका:
हानं वया: छिमित जि चवनेथाय् ब्वना
यंके। अले छिपिं जि नापं चवनी। ४ जि
वनेत्यनागु थाय्यागु लँपु ला छिमिसं
सि हे स्यू।”

५ थोमां वय्क: यात धाल — “प्रभु,
छि गन भायादीत्यना धका: हे

जिमिसं मस्यू धा:सा गथे याना: छि
भाइगु लँपु सीके फइ?”

६वय्कलं धयादिल — “लँ, सत्य व
जीवन जि हे ख:। जि पाखें हे जक
बा:याथाय् वने फइ। ७छिमिसं जित:
म्हस्यूगु जूसा जिमि बा:यात नं म्हसी।
आवंलि छिमिसं वय्क:यात म्हसी
अले खंगु नं दु।”

८उकिं फिलिपं वय्क:यात धाल —
“प्रभु, जिमित बा: छक: क्यनादिसँ।
जिमित थुलि दयेवं गा:।”

९वय्कलं धयादिल — “फिलिप,
थुलिमछि दये धुंकल छ जि नाप जूगु,
आ: तक नं छं जित: म्हसीके मफु
नि ला? सुनां जित: खन, वं बा:यात
नं खने धुंकल धासेंलि हानं ‘जिमित
बा: छक: क्यँ’ धका: धाये मानि
ला? १०जि बा:याके, अले बा: जिके
दी धका: छं विश्वास मयाना ला? जिं
छिमित गुलि नं धया, व जिगु पाखें
हे धयागु मखु, बरु जिके दीम्ह बा:नं
हे थ:गु ज्या यानादी। ११जि बा:याके,
अले बा: जिके दी धका: जिं धयागु
खँय् विश्वास या। मखुसा जिं यानागु
ज्या स्वया: हे जित: विश्वास या।

१२“जिं छन्त ख:गु खँ धाये —
जित: विश्वास या:म्हय्सिनं जिं यानागु
ज्या याइ। अज्ज ला जिं यानागु स्वया:
नं त:धंगु ज्या याइ। छाया:सा जि
बा:याथाय् वनाचवना। १३जिगु नामय्

छिमिसं न्ह्यागु फ्वंसां जिं छिमित बी।
थुकथं काय् नं याना: बा: त:धनी।
१४जिगु नामय् छिमिसं न्ह्यागु फ्वंसां
जिं छिमित बी।”

पवित्र आत्मायागु बचं

१५“छिमिसं जित: माया या:सा
जिगु आज्ञा नं मानय् यानाचवनी।
१६जिं छिमित ग्वाहालि याइम्ह
मेम्ह छ्वयादिसँ धका: बा:याके
बिन्ति याना बी। अले व छिपिं नाप
सदां चवनी। १७थ्व सत्य आत्मायात
संसारयापिं मनूतय्सं ग्रहण याये फइ
मखु, छाया:सा इमिसं वय्क:यात
खनी नं मखु, म्हसी नं मखु।
छिमिसं धा:सा वय्क:यात म्हस्यू।
वय्क: छिपिं नाप, अले छिमिके हे
चवनादी।”

१८“जिं छिमित मांबौ मदुपिं थें
त्व:ता वने मखु, जि छिमिथाय् हानं
लिहां वये। १९भचा जाय्का: संसारं
जित: खनी मखुत। अय् नं छिमिसं
धा:सा जित: खनी, छाया:सा जि
न्ह्याबलें दु, अले छिपिं नं न्ह्याबलें
दइ। २०उबलय् हे जक जि बा:याके,
छिपिं जिके, अले जि छिमिके दु
धका: छिमिसं सी। २१जिगु आज्ञा
न्यना: मानय् या:म्हय्सिनं जित: माया
याइ। जित: माया या:म्हय्सित बा:नं
नं माया यानादी। जिं नं वयात माया

याये, अले जिं हे वयात सु खः धकाः क्यना बी।”

२२ यहूदां (इस्करियोत मखु) वय्कः-यात धाल — “प्रभु, छु जुइत्यंगु दु धकाः छिं थःत संसारयात मखु, बरु जिमित जक म्हसीकादी धकाः धयादियागु?”

२३ वय्कलं लिसः बियादिल — “जितः माया याइम्हय्सिनं जिगु वचन नं मानय् याइ। अले बाःनं नं वयात माया यानादी। अले जिपिं वयाथाय् वये व व नाप हे चवने। २४ जितः माया मयाइम्हय्सिनं जिगु वचन नं मानय् याइ मखु। अले छिमिसं न्यनाच्वंगु जिगु वचन जिगु थःगु हे मखु, बरु जितः छ्वया हयादीम्ह बाःयागु खः।”

२५ “छिपिं नाप दुबलय् हे जिं थ्व खँ छिमित धया बियागु दु। २६ छिमित ग्वाहालि याइम्ह पवित्र आत्मायात जिगु नामय् बाःनं छ्वया हयादी। वय्कलं हे छिमित माक्व खँ स्यनादी। अले जिं धयागु फुक्क खँ छिमित लुमंका बी।

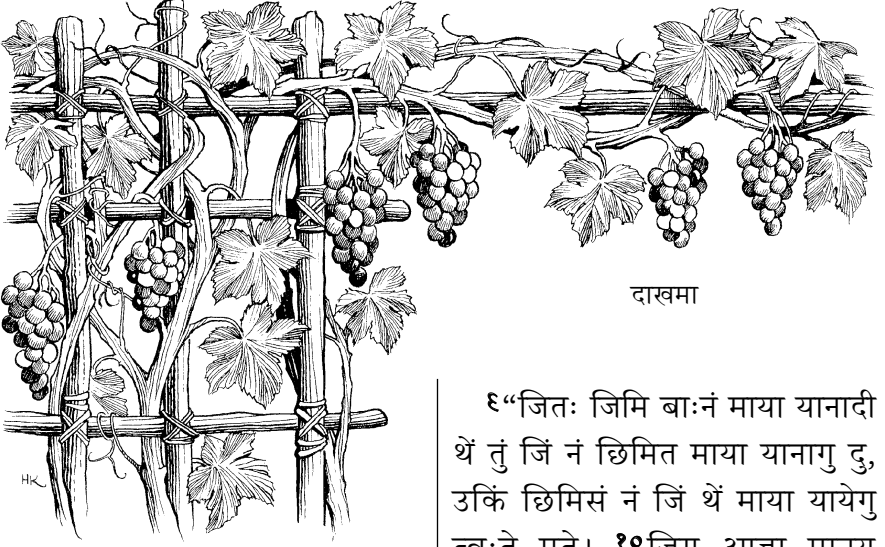
२७ “छिमित शान्ति बिया थके। जिं जिगु शान्ति छिमित बी। संसारं बीगु थज्याःगु शान्ति ला जिं छिमित बी मखु। छिमिसं नुगः मछिंके म्वाः, अले ग्याये नं म्वाः। २८ ‘जि वनाः हानं छिमिथाय् तुं वये’ धकाः जिं धयागु खँ ला छिमिसं न्यंगु हे दु।

छिमिसं जितः माया यानागु खःसा जि बाःयाथाय् वने धकाः धयागु खँ न्यनाः, छिपिं लय्ताय् माःगु खः, छाय्धाःसा बाः जि स्वयाः तःधं। २६ जुइ न्ह्यः हे थथे जुइ धकाः जिं छिमित धया बिया, उकिं थथे जुल कि जिं धयागु खँ छिमिसं विश्वास याइ।

३० “थ्व संसारयात शासन याइम्ह वया च्वंगु दु, उकिं जि छिपिं नाप अप्वः खँ लहाना चवने मखुत। वलिसे जिगु छुं स्वापु मडु। ३१ जिं बाःयात माया यानाच्वनागु दु धकाः संसारं सीमा धकाः बाःनं आज्ञा यानादीथें जिं यानाच्वनागु खः। दँ, आः भी थनं वने नु।”

दाखमा जि हे खः

१५ १ “धात्थेंयागु दाखमा जि हे खः, अले दाखमायात स्वइम्ह जिमि बाः खः। २ जिके च्वंगु दाख मसःगु कचायात बाःनं धेना छ्वइ। अले सयाच्वंगु कचायात अभ यक्व सयेमा धकाः न्हायादी। ३ जिगु वचनं यानाः छिपिं न्हापा हे शुद्ध जुइ धुंकल। ४ छिपिं जिके च्वना च्वँ, जि नं छिमिके चवने। गथे कचां दाखमाय् मच्वंकं दाख सय्के फइ मखु, अथे हे छिपिं नं जिके च्वना मच्वंसा फल सय्के फइ मखु।

दाखमा

५“जि दाखमा खः, अले छिपिं दाखमाय् च्वंगु कचा खः। सु जिके च्वनाच्वनि, अले जि वयाके च्वने, वं हे जक यक्व दाख सय्की। जिलिसे तापानाः छिमिसं छुं नं याये फइ मखु। ६जिके मच्वनिम्ह मनूयात त्वधूगु कचायात थें वांछ्वइ, अले व गना वनी। वयात मुंकाः मिइ तयाः च्याका छ्वइ। ७छिपिं जिके च्वनाच्वन धाःसा व जिगु वचनयात नुगलय् तया तल धाःसा छिमिसं न्ह्यागु फ्वसां छिमित बी। ८छिमिसं यक्व फल सय्कल धाःसा उकिं हे जिमि बाः तःधनी। अले छिपिं जिमि चेलात जुइ।

६“जितः जिमि बाःनं माया यानादी थें तुं जिं नं छिमित माया यानागु दु, उकिं छिमिसं नं जिं थें माया यायेगु त्वःते मते। १०जिगु आज्ञा मानय् याःसा छिपिं जिगु मायाय् च्वनाच्वनी, गथे जिं नं बाःयागु आज्ञा मानय् यानाः वय्कःयागु मायाय् च्वनाच्वना। ११जिगु आनन्द छिमिके दयेमा, अले थ्व आनन्द यक्व दयावनेमा धकाः हे जिं थ्व खँ छिमित धयागु खः।

१२“गथे जिं छिमित माया याना, अथे हे छिमिसं नं थः थवय् माया याना च्वँ। थ्व हे जिगु आज्ञा खः।* १३पासायागु नितिं सीगु ति तःधंगु माया मेगु मदु। १४जिगु आज्ञा मानय् याःसा छिपिं धात्थें हे जिमि पासापिं खत। १५आवनिसें जिं छिमित दास धकाः धाये मखुत, छायाःसा मालिकं याःगु ज्याखँ दासं सी मखु।

जिं छिमित जिमि पासापिं धकाः धयागुलिं बाःनं जितः धयादिक्व खँ जिं छिमित धयागु दु। १६छिमिसं जितः ल्यःगु मखु, बरु जिं छिमित ल्ययागु खः, उकिं थाय् थासय् वनाः छिमिसं फल सय्कि। छिमिगु फल सदां सयाच्चवनेमा धकाः जिं छिमित ल्ययाः छ्वयागु खः। अले छिमिसं जिगु नामं बाःयाके न्ह्यागु फवसां छिमित बियादी। १७छिमिसं थःथवय् माया याना चवँ — थ्व हे जिगु आज्ञा खः।”

संसारं याइगु हेला

१८“संसारं छिमित हेला याइ, छिमित स्वयाः न्हापालाक जितः हेला याःगु खः धकाः सीकि। १९छिपिं संसारयापिं मनूत जूगु जूसा संसारं छिमित थःपिं धकाः माया याइगु, तर जिं छिमित संसारं ल्यये धुनागुलिं छिपिं संसारयापिं मखुत, उकिं इमिसं छिमित यय्की मखु। २०‘मालिक स्वयाः दास तःधं जुइ मखु’ धकाः जिं नकतिनि धयागु खँ लुमंकि। जितः हेलायानाः इमिसं दुःख बिल धाःसा छिमित नं दुःख बी। जिगु खँ इमिसं न्यन धाःसा छिमिगु खँ नं इमिसं न्यनी।* २१थुकथं जिगु नामं इमिसं

छिमित सास्ति याइ। जितः छ्वया हःम्हय्सित म्हमस्यूगुलिं इमिसं थथे याना जूगु खः। २२जि वयाः जिं इमित फुककं मकंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर आः धाःसा इमिगु पाप त्वपुइगु लँ हे मन्त। २३सुनां जितः हेला याइ वं जिमि बाःयात नं हेला याइ। २४सुनानं मयाःगु ज्या जिं इमिगु न्ह्यःने यानाः मकयंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर इमिसं थ्व अजूचायापुगु ज्या स्वयाः नं जितः व जिमि बाःयात नं हेला यात। २५व्यवस्थाय् थथे च्वयातःगु खँ पूर्वकेत हे थथे जूगु खः — ‘छुं म्वाय्क हे इमिसं जितः हेला यात।’*

२६“जिं छिमिथाय् बाःया पाखें ग्वाहालि याइम्ह सत्य आत्मायात छ्वया हये। वय्कलं हे छिमित जिगु साक्षी बी। २७छिपिं न्हापांसिं हे जि लिसे दुगुलिं छिमिसं नं जिगु साक्षी बी।”

१६ १“छिपिं स्यना मवनेमा धकाः जिं थथे धयागु खः। २इमिसं छिमित धर्मशास्त्र स्यनिगु छेंनं पितिनाहइ। अले मनूतय्सं छिमित स्यानाः परमेश्वरयागु सेवा याना धकाः मतिइ तया जुइगु ई नं वइतिनि। ३बाःयात व जितः म्हमस्यूगुलिं हे

इमिसं थथे याइ। ४ इमिसं थथे याइ धका: जिं धयागु खँ छिमिसं लुमंकेमा धका: जिं थ्व खँ धयाच्चवनागु खः। न्हापांनिसं हे जि छिपिं लिसे दुगुलिं जिं थ्व खँ मकनागु खः।”

पवित्र आत्मायागु ज्या

५“अय्न् आ: जि जित: छ्वया हयादीमहयसिथाय् तुं वने त्यनागु दु। जि वने त्यना नं छिपिं सुनानं हे ‘गन वने त्यना’ धका: मन्यं। ६जिं थथे धयागुलिं छिमित नुग: मछिन जुइ। ७न्हागु जूसां जिं सत्य खँ धाये, जि वनेगु हे छिमिगु निंतिं भिं जुइ। जि मवंकं छिमित ग्वाहालि बीमह छिमिथाय् भायादी मखु। अय्जूगुलिं जिं वना: वय्क:यात छ्वया हया बी। ८वय्क: भाये धुंका: पाप छु खः, धार्मिकता छु खः व परमेश्वरया न्याय छु खः धयागु खँय् संसारय् च्वंपिनिगु दोष क्यनादी। ९जित: विश्वास मया:गु हे पाप खः धका: वय्कलं इमित क्यनादी। १०अले धार्मिकता छु खः धयागु नं वय्कलं छिमित क्यनादी, छाया:सा जि बा:याथाय् वनेत्यनागु दु। अले छिमिसं जित: गुबलं हे खनी मखु। ११वय्कलं परमेश्वरया न्याय छु खः क्यनादी, छाया:सा थ्व संसारया शासक न्हापा हे दोषी खः धका: न्याय याये धुंकल।”

१२“जिं छिमित धाये मानिगु खँ ला यक्व हे दु। अय्न् छिमिसं आ:यात थुइके फइ मखुनि। १३गुबलय् सत्य आत्मा भायादी, अबलय् छिमित फुक्क सत्य खँ सीके फय्के बी। वय्कलं थ:गु हे जक खँ कनादी मखु, बरु छु छु न्यनादिल व हे जक कनादी। वय्कलं लिपा जूवइतिनिगु खँ नं कनादी। १४वय्कलं जिगु खँयात कया: छिमित थथे कना: जित: त:धंकादी। १५बा:याके दुगु फुक्कं जिगु हे खः। अय्जूगुलिं जिं जिगु खँयात कया: सत्य आत्मां छिमित कनादी धका: धयागु खः।”

चेलातय्गु दु:ख सुखय् हिलावनी

१६“छुं ई लिपा छिमिसं जित: खनी मखु, अले छुं ई लिपा हे छिमिसं जित: हानं खनी।”

१७वय्क:या चेलात मध्ये गुम्ह गुम्हय्सिनं थ:थवय् थथे धका: खँ ल्हात — “वय्कलं — ‘छुं ई लिपा छिमिसं जित: खनी मखुत,’ अले ‘छुं ई लिपा हे छिमिसं जित: हानं खनी,’ अले हानं — ‘जिमि बा:याथाय् वनेत्यना’ धका: छु धयादीगु?” १८इमिसं धाल — “वय्कलं — ‘छुं ई लिपा’ धका: धयादीगु मतलब छु जुइ? वय्कलं छु धयादीगु खः भीसं छुं हे ध्वाथुइके मफुत।”

१६वय्कलं इमिसं छुं खँ न्यनेत्यंगु दु धकाः सीकाः थथे धयादिल — “छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखुत, अले छुं ई लिपा छिमिसं जितः हानं खनी धकाः जिं धयागु खँय् छिमि थः थवय् खँ ल्हानाच्चवनागु ला? २०जिं छिमित खःगु खँ धाये — छिपिं हँय् हँय् ख्वय् मालीतिनि, संसारयापिं मनूत धाःसा लय् लय् ताइ। छिमित दुःख जूसां, छिमित जूगु थ्व दुःख सुखय् हिलावनी। २१प्वथय् दुम्ह मिसायात ब्यथा जुइबलय् तसकं दुःख जुइ, तर मचा बुइ धुंकाः मचां यानाः वं थःत जूगु दुःख फुककं ल्वःमंका छ्वइ। २२छिमित नं आः थथे हे दुःख ला जुइ। तर जि छिमित हानं नापलाः वये, अले छिपिं हानं लय्लय् ताइ। अले सुनानं छिमिगु आनन्द लाका काये फइ मखु। २३अबलय् छिमिसं जिके छुं हे न्यनी मखु। जिं छिमित खःगु खँ धाये — छिमिसं जिमि बाःयाके जिगु नामं न्ह्यागु फवंसां छिमित बियादी। २४आः तक छिमिसं जिगु नामं छुं हे मफ्वनि। फवँ, अले छिमित दइ, थुकथं छिपिं आनन्दं जाइ।”

संसारयात त्याकूगु

२५“थ्व खँ फुककं जिं छिमित चाःहिकाः मेकथं धयाच्चवना। व ई नं वइ गुबलय् जिं छिमित बाःयागु

खँ चाःहिकाः मकंसे ध्वाथुइक कना बी। २६उबलय् छिमिसं थःपिन्सं हे जिगु नामं बाःयाके फवनी। छिमिगु नितिं जिं बाःयाके फवना बीमाली मखु। २७छिमिसं जितः बाःनं छ्वया हयादीगु खः धकाः विश्वास यानाः जितः माया याना च्वंगुलिं बाःनं नं छिमित माया यानादी। २८बाःया थासं जि थ्व संसारय् वयागु खः। आः थ्व संसारयात त्वःताः जि हानं बाःयाथाय् तुं लिहां वनेत्यना।”

२९वय्कःया चेलातय्सं धाल — “आः धाःसा छिं जिमित ध्वाथुइक हे धयादिल। ध्वामथुइक चाचाःहीकाः धया मदी। ३०आः जिमिसं सिल, छिं फुककं स्पू, छिं मस्यूगु छुं हे मदु। जिमिसं न्यने माःगु छुं हे मन्त। थुकिं यानाः नं छितः परमेश्वरं छ्वया हयादीम्ह खः धकाः जिमिसं विश्वास याना।”

३१वय्कलं लिसः बियादिल — “आः तिनि छिमिसं जितः विश्वास यानागु ला? ३२ई वइ, अले वये नं धुंकल, आः छिपिं फुककं जितः त्वःताः छ्यालब्याल जुयाः थः थःगु थासय् वनी। थुकथं जि याकःचा जुइ, अयनं जि याकःचा जुइ मखु, छायाःसा जि नाप बाः दी। ३३जिगु पाखें छिमित शान्ति दयेमा धकाः जिं थथे धयाच्चवनागु खः। थ्व संसारय्

छिमित दुःख जुइ, अयूनं साहास या,
जिं संसारयात त्याके धुन।”

येशू थःगु नितिं प्रार्थना यानादीगु

१७ १थुलि धयादी धुंकाः येशू
स्वर्गय् थस्वयाः धया-
दिल — “बाः, ई वये धुंकल, छि
काय्यात तःधंकादिसँ, अले काय्यं
नं छितः तःधंकी। २छिं काय्यात
बियादिक्व मनूतय्त अनन्त जीवन
बीत फुक्क मनूतय्त वयागु लहातय्
तयादीगु दु। ३छि छम्ह हे जक सत्य
परमेश्वरयात व छिं छ्वया हयादीम्ह
येशू ख्रीष्टयात म्हसीकेगु हे अनन्त
जीवन खः। ४छिं जितः याके
बियादीगु ज्या सिधय्काः जिं छितः
पृथ्वीइ तःधंकागु दु। ५बाः, गथे
संसार दये न्ह्यः छि लिसे दुबलय् छिं
जितः तःधंकादिल, आः नं अथे हे
तःधंकादिसँ।”

येशू थः चेलातय्गु नितिं प्रार्थना
यानादीगु

६“छिं जितः बियादीपिं संसारय्
च्वंपिं मनूतय्त छिगु नां जिं म्हसीका
बिया। इपिं छिकपिनि हे मनूत खः,
अले इपिं छिं जितः बियादिल। इमिसं
नं छिगु वचन मानय् यानाच्वंगु दु।

७छिं जितः बियादीगु फुक्कं छिगु हे
खः धकाः इमिसं आः सीके धुंकल।
८छिं जितः बियादीगु खँ जिं इमित
बी धुन। अले इमिसं नं ग्रहण यात।
जि छिथासं वयागु खः धकाः इमिसं
बांलाक सीके धुंकल, अले छिं जितः
छ्वया हयादीगु खः धकाः नं इमिसं
विश्वास यानाच्वंगु दु।

९“छिं जितः बियादीपिनिगु नितिं
जिं प्रार्थना यानागु खः, छायाःसा
इपिं फुक्कं छिकपिनि हे खः। जिं
संसारयागु नितिं प्रार्थना मयाना।
१०जिगु फुक्कं छिगु खः, छिगु
फुक्कं जिगु खः। थुकथं इमिसं
यानाः जि तःधं जूगु खः। ११जि आः
छिथाय् वयेत्यनागुलिं थ्व संसारय्
दइ मखुत, थुपिं धाःसा थ्व संसारय्
च्वनाच्वनी। पवित्रम्ह बाः, छिं जितः
बियादीपिन्त छिगु हे नांयागु नितिं
बचय् यानातयादिसँ। भीपिं थें तुं इपिं
नं छप्पं जुया च्वनेमा। १२संसारय् इपिं
नाप च्वँतले जिं छिगु नामय् इमित
बचय् याना तया। छिं जितः बियादीपिं
सुं नं जिं तंकागु मदु। अयूनं धर्मशास्त्रय्
च्वया तःथें नाश जुइ माःम्ह छम्ह जक
नाश जुयावन, मेपिं सुं नं नाश मजू।”

१३“आः जि छिथाय् वयेत्यना।
इमिगु नुगः जिगु आनन्दं जायेमा

धकाः संसार्य् दनिबलय् हे जिं थथे धयागु खः। १४ छिगु वचन जिं इमित न्यंके धुनागुलिं गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपिं नं संसारयापिं मखुत, उकिं संसारं इमित हेला यात। १५ अय्जूसां छिं इमित संसारं यंकादिसँ धकाः मखु बरु इमित मभिंगु ज्याखँ मयाकुसे बचय् याना तयादिसँ धकाः जिं छितः बिन्ति यानागु खः। १६ गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपिं नं संसारयापिं मखुत। १७ छिगु सत्यं इमित पवित्र यानादिसँ, छायाःसा छिगु वचन सत्य खः। १८ छिं जितः संसार्य् छ्वया हयादीथें तुं जिं नं इमित संसार्य् छ्वया। १९ सत्यं इमित नं पवित्र यायेमा धकाः जि थः हे तुं इमिगु नितिं पवित्र जुया।”

येशू फुक्क विश्वासीतय्गु नितिं प्रार्थना यानादीगु

२० “थुमिगु नितिं जक जिं बिन्ति यानाच्चवनागु मखु, इमिगु खँ न्यनाः विश्वास याःपिनिगु नितिं नं जिं बिन्ति यानाच्चवनागु खः। २१ इपिं नं छप्पं जुया चवनेमा। यःमह बाः, गथे छि जिके, अले जि छिके दु, अथे हे इपिं नं भीके छप्पं जुया चवनेमा। थुकथं जूसा जक छिं जितः छ्वया हःगु खः धकाः संसारं विश्वास याइ।

२२ “छिं जितः तःधं यानादी थें तुं जिं नं इमित तःधंकागु दु। भी छप्पं जुया थें इपिं नं छप्पं जुइमा। २३ छि जिके, अले जि इमिके दुगुलिं इपिं नं फुक्क छप्पं जुइमा। थुकिं यानाः संसारं छिं जितः छ्वया हयादीगु खः धकाः सी, अले जितः थें इमित नं छिं माया यानादी धकाः नं सी।”

२४ “बाः, संसार मदुनिबलय् निसें छिं जितः माया यानाः तःधंकादीगु खँ इमिसं थुइके फयेमा, अले जि गन दु, इपिं नं जि लिसे हे दयेमा धयागु जिगु इच्छा खः।

२५ “सत्यमह बाः, संसारं छितः म्हासीके मफुनि। तर जिं छितः म्हास्यू। छिं हे जितः छ्वया हयादीगु खः धकाः थुमिसं स्यू। २६ जिं इमित छिगु नां म्हासीके बिया। अभ्र नं जिं सीके बीतिनि। छिं जितः माया यानादीथें इमिसं नं याये फयेमा, अले जि इमिके चवने फयेमा।”

येशूयात ज्वंगु

मती २६:४७-५६; मार्कस १४:४३-५०;

लूका २२:४७-५३

१८ थुलि धयाः येशू चेलात नाप किद्रोन खुसि पारिइ भाल। अले वय्कः छगू बगैचाय् थः चेलात नापं दुहां भाल। २ थ्व थाय् वय्कःयात धोखा बीम्ह यहूदां नं स्यू,

छाय्धा:सा येशू थः चेलात नापं थ्व थासय् बरोबर भायादीगु याः। ३उकिं यहूदा तःधंपिं पुजाहारीतय्थाय् व फरिसीतय्थाय् वनाः छथ्वः सिपाइँत व हाकिमतय्त् ववनाः चिलाख, लालतिन, व हतियार ज्वनाः अन वल।

४वय्कलं जुइ त्यंगु फुकक खँ सीकाः पिहां भायाः इमित धयादिल — “छिमिसं सुयात माला-चवनागु?”

५इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “नासरतयाम्ह येशूयात।”

अले वय्कलं इमित — “व जि हे खः” धकाः धयादिल। वय्कःयात ज्वंकीमह यहूदा नं इपिं नाप दना-चवंगु दु। ६“व जि हे खः” धकाः धयादीगुलिं इपिं लिज्यां वनाः बँय् ग्वारातू वन। ७वय्कलं इमिके हानं न्यनादिल — “छिमिसं सुयात माः वयागु?”

अले इमिसं धाल — “नासरतयाम्ह येशूयात।”

८वय्कलं लिसः बियादिल — “व जि हे खः धकाः जिं छिमित धाये हे धुन नि। छिमिसं जितः मालाचवनागु खःसा थुमित वने ब्यु।” ९वय्कलं थथे धयादीगु खँ पूवनेमा धकाः थथे

जूगु खः — “छिं जितः बियादीपिं सुयातं जिं तंकागु मदु।”

१०सिमोन पत्रुसयाके तरवार दुगुलिं तरवार लिकयाः वं दकलय् तःधंमह पुजाहारीया छमह दासयागु जव न्हाय्पं च्वात्त ध्यना बिल। वयागु नां माल्खस खः। ११वय्कलं पत्रुसयात धयादिल — “तरवार दापय् स्वथँ। बाःनं जितः त्वनेत बियादीगु दुःखयागु ख्वला छु जिं मत्वनेगु ला?”*

हन्नासया न्ह्यःने येशू

१२अले सिपाइँत, इमि हाकिम व यहूदीतय् सिपाइँत जानाः येशूयात ज्वनाः चित। १३उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंमह पुजाहारी कैयाफा जूगुलिं इमिसं वय्कःयात वया ससःअबु हन्नासया थाय् निं यंकल। १४भी मनुतय्गु निंतिं छमह मनु सीगु हे बांलाः धकाः यहूदीतय् नायःतय्त् सल्लाह ब्यूमह कैयाफा हे खः।*

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धाःगु

मत्ती २६:६६-७५; मार्कस १४:६६-६८;

लूका २२:५५-५७

१५सिमोन पत्रुस व मेमह छमह चेला नं येशूयागु ल्यू ल्यू वन। मेमह चेलां दकलय् तःधंमह पुजाहारीयात

म्हस्यूगुलिं व नं वय्कः लिसे लिसे दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयागु चुकय् दुहां वन। १६पत्रुस धाःसा लुखा पिनेसं तुं दनाच्वन। दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयात म्हस्यूम्ह मेम्ह चेला पिने वनाः मिसाम्ह ध्वाखा पिवाः नाप खँ ल्हानाः पत्रुसयात नं चुकय् दुने ब्वना हल। १७ध्वाखा पिवालं पत्रुसयात धाल — “थ्व मनूया चेलात मध्ये छ नं छम्ह मखु ला?”

वं धाल “जि मखु।”

१८तसकं चिकुसे च्वंगुलिं दासत व सिपाइँत ह्यंग्वाः च्याकाः मि पनाच्वन। पत्रुस नं इपिं नाप तुं दनाः मि पनाच्वंगु खः।

दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया न्ह्यःने
येशू

१९दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी वय्कःया चेलातय्गु व वय्कलं स्यनादीगु खँय् न्ह्यसः यात। २०वय्कलं लिसः बियादिल — “संसारया न्ह्यःने जिं धयागु दु, जिं न्ह्याबलें धर्मशास्त्र स्यनिगु थाय् थासय् व देगलय् च्वनाः स्यनेकने यानागु दु। जिं सुयातं गुप्त खँ ल्हाः मजुया। २१जिके हानं न्यनादी माःगु हे म्दु। जिं स्यनागु व नवानागु खँ न्यपिन्के न्यनादिसँ। जिं छु धाल धयागु खँ इमिसं सि हे स्यू।”

२२वय्कलं थथे धयादीगुलिं लिक्कसं दना च्वपिं मध्ये छम्ह देगलय् पिवाः च्वनिम्हय्सिनं थथे धाधां वय्कःयात दाल — “दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी थेंज्याःम्हय्सित लिसः बीगु थथे खः ला?”

२३वय्कलं वयात लिसः बियादिल — “जिं मखुगु खँ धयागु जूसा क्यनादिसँ। मखुसा जितः छाया दये माःगु?”

२४अले हन्नासं वय्कःयात चीकाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी कैयाफायाथाय् तुं छ्वया बिल।

पत्रुसं निक्वः खुसि व स्वक्वः
खुसि येशूयात म्हमस्यू धाःगु

मत्ती २६:७१-७५; मर्कूस १४:६६-७२;

लूका २२:५८-६२

२५अबलय् सिमोन पत्रुस दनाः मि पनाच्वन। इमिसं वयात धाल — “छ नं वय्कःया चेलात मध्ये छम्ह मखु ला?”

वं हानं थथे धाल — “जि मखु।”

२६पत्रुसं न्हाय्पं चाना ब्यूम्ह मनूया छम्ह थःथिति नं अन दु। व नं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया च्यः खः। वं थथे धाल — “जिं छन्त वय्कः नाप बगैचाय् खनागु मखु ला?” २७पत्रुसं हानं “मखु” धकाः धाल। थुबलय् हे खा हाला हल।

रोमी बडा-हाकिम पिलातसया

न्हा:ने येशू

मत्ती २७:१-२, ११-१४; मार्कस १५:१-५;

लूका २३:१-५

३८ सुथ न्हापां हे इमिसं येशूयात कैयाफायागु छैनं रोमी बडा-हाकिम पिलातसयागु दरबारय् यंकल। छुत्काराया नख: स्वये खनी मखु धका: ग्याना: थ:पिं अशुद्ध मजुइमा धका: दरबारय् दुहां मवं। ३६ उकिं पिलातसं पिने वया: इमित धाल — “थ्व मनूयात छिमिसं छु दोष बिया?” ३० इमिसं वयात लिस: बिल — “थ्व मनुखं मखुगु ज्या मया:गु जूसा जिमिसं थन हये हे मखु नि।”

३१ पिलातसं इमित धाल — “छिमिसं हे यंका: थ्वयात छिमिगु व्यवस्थाकथं छु याये मा:गु ख:, या।”

अले यहूदीतय् नाय:तय्सं वयात लिस: बिल — “जिमित सुयातं स्यायेगु अधिकार बियात:गु मदु।” ३२ थ: गथे जुया: सी मानि धका: वय्कलं धयादीगु वचन पूवनेमा धका: थथे जूगु ख:।*

३३ पिलातसं लाय्कुलिइ दुहां वना: वय्क:यात स:ता: धाल — “छु छ यहूदीतय् जुजु ख: ला?”

३४ वय्कलं लिस: बियादिल — “थ्व

खं छिं हे धयादियागु ला कि छित: सुनानं जिगु खं कना ब्यूगु ख:?”

३५ पिलातसं लिस: बिल — “छु जि यहूदी ख: ला? छंगु हे जातयापिं मनूतय्सं व त:धपिं पुजाहारीतय्सं ज्वना: छन्त जिथाय् ह:गु ख:। छं छु याना?”

३६ वय्कलं लिस: बियादिल — “जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें मखु। जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें ख:सा जिमि चेलातय्सं ल्वाना: जित: यहूदीतय् नाय:तय्गु ल्हातं बचय् याइगु ख:। जिगु राज्य थनयागु थें मखु।”

३७ पिलातसं वय्क:यात धाल — “अय्सा छ जुजु हे ख: ला?” वय्कलं धयादिल — “जि जुजु ख: धका: ला छिं हे धयादिल। थुकियागु नितिं हे जि बूगु ख:, अले सत्य म्हसीका बीत जि संसारय् वयागु ख:। सत्ययात म्हस्यूपिं फुक्कसिनं जिगु खं न्यनी।”

३८ पिलातसं वय्क:यात न्यन — “सत्य धयागु छु?”

येशूयात स्यायेगु फैसला या:गु

मत्ती २७:१५-३१; मार्कस १५:६-१५;

लूका २३:१३-२५

अले पिलातसं हानं यहूदीतय् नाय:तय्थाय् वना: थथे धाल — “जिं

ला वयाके छुं हे दोष लुइके मफुत।
३६अय्न् छुत्कारायागु नखःबलय्
छम्हय्सित त्वःताबीगु छिमिगु चलन
दु, उकिं थुगुसी यहूदीतय् जुजुयात
त्वःता बी ला?”

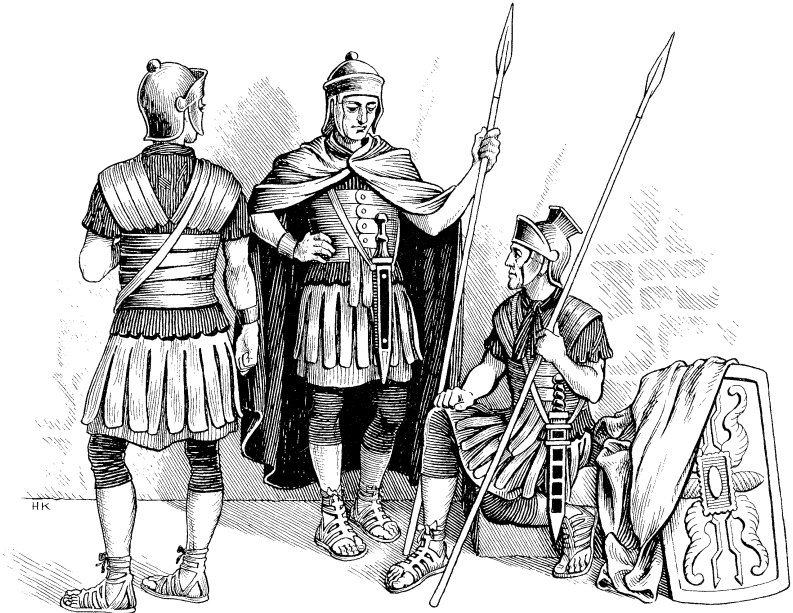
४०इपिं थथे धकाः हाला हल “श्व
मनूयात मखु, बरु बारब्बायात त्वःता
ब्यु।” बारब्बा धाःम्ह मनू छम्ह दाखुं
खः।

१९ अले पिलातसं येशूयात
यंकाः कोर्ण दाय्कल।
२सिपाइँतय्सं कंयागु श्रीपेच दय्काः
वय्कःयागु छेनय् पुइका बिल। अले
हानं वय्कःयात जुजुतय्गु थें प्याजीगु

वसतं पुंका बिल। ३थथे धाधां इपिं
वय्कःयाथाय् वल “हे यहूदीतय्
जुजु, जय जुइमा” धकाः हेपय् यानाः
वय्कःयात न्यतालय् दाल।

४पिलातसं हानं पिहां वयाः इमित
थथे धाल — “का स्व, जिं वयाके छु
नं दोष लुइके मफुगु खँ छिमिसं सीमा
धकाः वयात छिमिगु हे न्ह्यःने छ्वया
हयागु दु।” ५अनं लिपा कंयागु श्रीपेच
व प्याजीगु वसतं पुंकातःम्ह येशू पिहां
भाल। अले पिलातसं — “का स्व,
श्व मनूयात” धकाः इमित धाल।

६तःधंपिं पुजाहारीत व देगःया
सिपाइँत वय्कःयात खनेवं थथे

रोमी सिपाइँत

धका: तस्सलं हाला हल — “वयात कूसय् यरखाये माः, वयात कूसय् यरखाये माः।”

पिलातसं इमित धाल — “छिमिसं हे यंका: वयात कूसय् यरखा। जिं ला वयागु दोष लुइके मफुत।”

७यहूदीतय्सं पिलातसयात लिस: बिल — “जिमिके नं व्यवस्था दु, थ्व व्यवस्था कथं थ्वयात स्याये हे माः, छायाधा:सा थ्वं थ:त परमेश्वरया काय् धका: धया जुल।”

८थ्व खँ न्यना: पिलातस भन ग्यात। ९वं हानं लाय्कुलिइ दुहां वना: वय्क:यात धाल — “छ गनयाम्ह ख:?” वय्कलं छुं हे धया मदी। १०उकिं पिलातसं वय्क:यात धाल “जि नाप नं छं नवाये मखु ला? जिं छन्त त्व:ते नं फु, कूसय् यरखाये नं फु धका: छं मस्यू ला?”

११वय्कलं वयात लिस: बिया-दिल — “छित: थ्व अधिकार च्वयनं मब्यूगु जूसा छिं जित: छुं नं याये फइ मखु। अय्जूगुलिं सुनां जित: ज्वना: छिथाय् हल, वयात हे अप्व: पाप लाइ।”

१२थ्व न्यना: पिलातसं वय्क:यात त्व:तेत स्वल। तर यहूदीत थथे धका: हाला हल — “छिं थ्व मनूयात त्व:तल धा:सा छि कैसरया मनू मखुत। सुनां थ:त जुजु धका:

धया जुइ वं कैसरयागु विरोध या:गु जुइ।”

१३थ्व न्यना: पिलातसं वय्क:यात पिने हल, अले ल्वहँतं सियात:गु थासय् वना: न्याय आसनय् फ्यतुत। थ्व थाय्यात हिब्रू भासं “गब्वथा” धाइ। १४थथे जूगु छुत्कारायागु नख:यात ज्वलं ज्वरय् याये खुन्हु ख:। उबलय् बान्हि ति जाल। पिलातसं यहूदीतय्त धाल — “छिमि जुजुयात स्व।”

१५अले इपिं फुक्कं तस्सलं हाला हल — “वयात स्याये यंकि, वयात स्याये यंकि, वयात कूसय् यरखाना: स्याना छ्व।”

पिलातसं इमित धाल — “छु छिमि जुजुयात जिं कूसय् यरखायेगु ला?”

अले त:धंपिं पुजाहारीतय्सं लिस: बिल — “कैसर स्वया जिमि मेम्ह जुजु मदु।”

१६अले पिलातसं वय्क:यात कूसय् यरखायेत इमिगु ल्हातिइ ल: ल्हाना बिल। अले सिपाइँतय्सं वय्क:यात यंकल।

येशूयात कूसय् यरखा:गु

मत्ती २७:३२-४४; मर्कूस १५:२१-३२;

लूका २३:२६-४३

१७वय्क: थ:गु कूस थ:म्हं हे कुबिया: खप्परे धा:गु डाँडाय्

भाल। थ्व थाय्यात हिब्रू भासं
“गलगथा” धाइ। १८अन थ्यंका:
इमिसं वय्कःयात क्रूसय् यरूखात।
वय्कःयागु जवय् खवय् मेपिं
निम्हय्सित नं क्रूसय् यरूखाना बिल।
१९पिलातसं क्रूसय् थथे धकाः च्वया
बिल — “नासरतयाम्ह येशू, यहूदीतय्
जुजु।” २०यक्व हे मनूतय्सं थ्व ब्वन
छाय्धाःसा वय्कः क्रूसय् यरूखाःगु
थाय् शहर लिक्क लाःगु, व थ्व हिब्रू,
ल्याटिन व ग्रीक भासं च्वयातःगु खः।

२१यहूदीतय् तःधंपिं पुजाहारीतय्सं
पिलातसयात धाल — “यहूदीतय्
जुजु धकाः च्वयादी मते, बरु थःमहं
थःत हे यहूदीतय् जुजु धकाः धाइमह
मनू थ्व हे खः धकाः च्वयादिसँ।”

२२पिलातसं लिसः बिल —
“म्वाःल, जिं च्वये धुन धुन।”

२३सिपाइँतय्सं वय्कःयात क्रूसय्
यरूखाये धुंकाः वय्कःयागु वसःयात
प्यब्व थल। छम्ह छम्ह सिपाइँनं छब्व
छब्व काल। तपाःलं नं ब्वथय्त भू
मदुगुलिं ज्या मछिन। २४उकिं इमिसं
थथे धकाः सल्लाह यात — “थ्व
लंयात मखुसे चिट्ठा तये माल, सुयात
चिट्ठा लाइ वयागु हे जुइ।” धर्मशास्त्रय्
थथे च्वयातःगु पूवनेमा धकाः इमिसं
थथे याःगु खः —

“इमिसं जिगु लं चिट्ठा तयाः
थःथवय् इनाकाइ।”*

२५येशूयात यरूखाःगु थासं सत्तिक
वय्कःया मां, चिहिमां, क्लोपासया
कलाः मरियम व मरियम मग्दलिनी
दनाच्वंगु दु। २६वय्कलं थः मां व
थःमहं माया यानातःमह चेलायात थःगु
न्ह्यःने दनाच्वंगु खनाः थः मांयात
धयादिल — “हे नारी स्वयादिसँ,
थ्व छिकपिनि काय् खः।” २७अले
चेलायात नं वय्कलं धयादिल —
“स्व, व छिमि मां खः!” अबलय्निसें
व चेलां वय्कःया मांयात थःगु छैँय्
यंकल।

येशू सीगु

मत्ती २७:४५-५६; मार्कस १५:३३-४१;

लूका २३:४४-४९

२८थुलि जुइ धुंकाः धर्मशास्त्रय्
च्वयातःगु फुक्कं खं पूवने धुंकल
धकाः सीकाः येशू “जितः प्याः
चाल” धकाः धयादिल।* २९अन
छगः थलय् जाय्क पाउँति तयातःगु
दु। उकिं इमिसं हिसप मायागु
कथिइ स्पन्ज चिनाः पाउँतिइ थुनाः
वय्कःयागु म्हुतुइ ल्वसुकाबिल।
३०वय्कलं पाउँति त्वने धुंकाः थथे

धयादिल “आः सिधल।” अले वय्कलं छयं क्वछुनाः थःगु प्राण त्वःतादिल।

३१ कन्हय् खुन्हु छुत्कारायागु नखः व विप्रामबार जूगुलिं अले थ्व यहूदीतय् तःधंगु नखः जूगुलिं, कूसय् मनू यरूखाया तये मज्यूगुलिं यहूदीतय् नायःतय्सं पिलातसयात इमिगु तुति त्वथुलाः सीम्ह यंकि धकाः बिन्ति यात। ३२ अले सिपाइंतय्सं वयाः न्हापालाक वय्कः नाप यरूखाःम्ह छम्हय्सिगु तुति त्वथुल, अले हानं मेम्हय्सिगु तुति नं त्वथुल। ३३ येशूया थाय् वःबलय् वय्कः सी धुंकूगु खनाः इमिसं वय्कःयागु तुति त्वमथू। ३४ अय्नं छम्ह सिपाइंनं ला वय्कःयागु बेक्वय् भालां सुया ब्यूगुलिं हि व लः बाः वल। ३५ थ्व खंम्हय्सिनं हे थ्व साक्षी ब्यूगु खः। वयागु साक्षी सत्य खः। वं धाःगु खं सत्य खः धकाः वं स्यू। छिमिसं नं विश्वास याये फयेमा धकाः वं थ्व साक्षी ब्यूगु खः। ३६ धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु थ्व खं पूवनेमा धकाः थथे जूगु खः — “वय्कःयागु क्वयंय् छकुचा हे नं त्वधुली मखु।” * ३७ मेथासय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“इमिसं भालां सूम्हय्सित इमिसं स्वये खनीतिनि।” *

येशूयात चिहानय् तःगु

मती २७:५७-६१; मर्कस १५:४२-४७;

लूका २३:५०-५६

३८ यहूदीतय् नायःत खनाः ग्यानाः दुनें दुनें जक विश्वास यानाच्वंम्ह अरिमाथियाय् च्वना च्वंम्ह योसेफ धाःम्ह छम्ह चेला दु। थ्व हे चेलां वयाः पिलातसयाके येशूयागु सीम्ह फवन। पिलातसं नं “ज्यू” धकाः धाल। अले वं वनाः वय्कःयागु सीम्ह क्वकयाः यंकल। ३९ वय्कःयात छकः चान्हय् नापलाःवःम्ह निकोदेमस नं स्विस्वंगू किलोग्राम ति मूर् व कुनुस्वां ल्वाकछयाना तःगु मसला ज्वनाः योसेफ नापं वन। * ४० निम्हय्सिनं वय्कःयागु सीम्हयात क्वकयाः यहूदीतय्गु चलन कथं भिंगु सुति कापतय् मसला हलाः सीम्हयात हिन। ४१ वय्कःयात कूसय् यरूखाःगु लिक्कसं छगू बगैचा दु। अन सुनानं मछयःनिगु न्हूगु चिहान छगू दु। ४२ छुत्कारायागु नखःयागु छन्हु न्ह्यः जूगुलिं व चिहान नं नापसं जूगुलिं इमिसं वय्कःया सीम्हयात अन हे तल।

खालीगु चिहान

मत्ती २८:१-८; मर्कूस १६:१-८;

लूका २४:१-१२

२० १ आइतबार खुन्हु मरियम मगदलिनी सुथ न्हापां खिउं खिउं धा:निबलय् येशूयात तयात:थाय् स्व:वंबलय् प्वा: तिनात:गु ल्वहं चीकात:गु खन। २ उकिं वं सिमोन पत्रुस व मेपिं चेलात व येशू माया यानादीम्हय्सिथाय् ब्वाँय् ब्वाँय् वना: थथे धाल — “इमिसं प्रभुयात तयात:गु थासं यंके धुंकल। इमिसं वय्क:यात गन तये यन, जिमिसं मस्यू।”

३ अले पत्रुस व मेम्ह चेला नं चिहानय् वन। ४ इपिं निम्हं नाप नापं ब्वाँय् वन। अय्न् मेम्ह चेलां पत्रुसयात लिलाका: न्हापालाक चिहानय् थयंकल। ५ क्वछुना: दुने स्व:बलय् वं सुति काप: अनसं तुं दुगु खन। अय्जूसां व दुहां मवं। ६ अबलय् लाक्क सिमोन पत्रुस थयंक: वल। व चिहानय् दुहां वन। वं नं सुति काप: अनसं त्व:तात:गु खन। ७ वय्क:यागु छेनय् हिनात:गु रुमाल धा:सा सुति काप: नाप मदु, तर मेथाय् हे छग्वारा चिना: तयात:गु खन। ८ अले दकलय् न्हापालाक थयंम्ह चेला नं दुने वना: स्व: वन। थ्व खना: व पत्या: जुल। ९ अबलय् तक नं

वय्क: सिना: म्वाना वये मा: धका: च्वयात:गु धर्मशास्त्रयागु खँ इमिसं मथूनि। १० अले चेलात थ:थ:गु छँय् लिहां वन।

येशू मरियम मगदलिनीयाथाय

खनेदय्क: भ्ना:गु

मत्ती २८:९-१०; मर्कूस १६:९-११

११ मरियम धा:सा चिहानया पिनेसं दना: ख्वयाच्वन। वं ख्वख्वं क्वछुना: दुने स्व:बलय् १२ त्वइसे च्वंगु वसतं पुना त:पिं निम्ह स्वर्गदूततय्त् येशूयागु सीम्ह तया त:थाय् छम्ह छचं पाखे व मेम्ह तुति पाखे फ्यतुनाच्वंगु खन। १३ इमिसं वयात न्यन — “छाय् ख्वयाच्वनागु?”

अले वं इमित धाल — “जिमि प्रभुयात इमिसं यंकल। इमिसं वय्क:यात गन तया तल जिं मस्यू।”

१४ थुलि धया: मरियमं लिफ: स्व:बलय् दनाच्वंम्ह येशूयात खन। अय्न् वं येशू हे ख: धका: म्हमसील। १५ वय्कलं वयात धयादिल — “हे नारी, छि छाय् ख्वयादीयागु? सुयात मालादियागु?”

वं वय्क:यात बगैचाय् ज्या याइम्ह मनू जुइ धका: मतिइ तया: थथे धाल — “भाजु, छिं वय्क:यात यंकादियागु ख:सा गन तयादिया जित: धयादिसं। जिं वय्क:यात यंके।”

१६ वय्कलं वयात धयादिल —
“मरियम!”

वं लिफः स्वयाः हिबू भासं वय्कः-
यात धाल — “रब्बोनी।” उकियागु
अर्थ “गुरू” खः।

१७ वय्कलं वयात धयादिल —
“जितः थी मते, आः तक जि
बाःयाथाय् थहां वनागु मदुनि। जिमि
किजापिन्थाय् वनाः धाः हुँ — ‘जिमि
बाःयाथाय् अले छिमि बाःयाथाय्,
जिम्ह परमेश्वरयाथाय् अले छिमि
परमेश्वरयाथाय् जि थहां वनाचवना।’ ”

१८ अले मरियम मग्दलिनीं वनाः
चेलातय्त् धाल — “जिं प्रभुयात
खना।” अले वय्कलं धया हःगु खँ वं
इमित कना बिल।

येशू चेलातय् दथुइ खनेदय्कः भाःगु

मत्ती २८:१६-२०; मर्कूस १६:१४-१८;

लूका २४:३६-४९

१९ आइतबार खुन्हु बहनी चेलात
यहूदीतय् नायःत खनाः ग्यानाः
खापाखिपा तिनाः मुना च्वंबलय् येशू
अन भायाः इमिगु दथुइ दनाः थथे
धयादिल — “छिमित शान्ति दयेमा।”

२० थुलि धयाः वय्कलं इमित थःगु ल्हाः
व बेक्व क्यनादिल। अले ला प्रभुयात
खनाः चेलात फुक्कं लय् लय् ताल।

२१ वय्कलं इमित हानं धयादिल —
“छिमित शान्ति जुइमा। गथे बाःनं
जितः छ्वया हयादीगु खः अथे हे जिं
नं छिमित छ्वये।” २२ थुलि धयाः
वय्कलं इमित फू यानाः धयादिल —
“पवित्र आत्मा का। २३ छिमिसं सुयागु
पाप क्षमा याना बी इमिगु पाप क्षमा
जुइ। छिमिसं पाप क्षमा याना मब्यूसा
इमिगु पाप क्षमा जुइ मखु।”*

येशू हानं चेलातय् दथुइ खनेदय्कः

भाःगु

२४ दिदुमस धाःम्ह थोमा भिंनिम्ह
चेलात मध्ये छम्ह खः। येशू चेला-
तय्थाय् भायादीबलय् व छम्ह मदु।
२५ उकिं मेपिं चेलातय्सं वयात धाल
“जिमिसं प्रभुयात खना।”

तर वं धाल, “जिं थःम्हं हे वय्कःया
ल्हातिइ नकिं ताःगु खू मखंकं,
वय्कःयागु ल्हातिइ च्वंगु नकियागु
प्वाल्य पतिं दुमछ्वय्कं व बेक्वय्
ल्हाः मतय्कं जि पत्याः जुइ मखु।”

२६ च्यान्हु लिपा, वय्कःया चेलात
हानं खापा तिनाः छैय् मुनाचवन।
थुबलय् अन थोमा नं दु। खापा
तिनातःथाय् हे दुहां भायाः येशू इमिगु
दथुइ दनाः थथे धयादिल — “छिमित
शान्ति जुइमा।” २७ अले थोमायात

धयादिल — “छंगु पतिं थन हजि, जिगु ल्हा: थिया स्व:। जिगु बेक्वव्य ल्हा: ति। संका याये मते, बरु विश्वास या।”

२८ अले थोमां वय्क:यात धाल — “जिम्ह प्रभु, जिम्ह परमेश्वर।”

२९ वय्कलं वयात धयादिल — “जित: खंगुलिं छं विश्वास यात। जित: मखंकं विश्वास याइम्ह मनू तसकं धन्यम्ह ख:।”

थ्व सफूयागु उद्देश्य

३० येशू चेलातय् न्ह्य:ने थ्व स्वया: अप्व: हे अजूचायापुगु ज्या यानादीगु दु। थ्व सफुलिइ फुककं च्वयात:गु मदु। ३१ अयनं छिमिसं येशू परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे ख: धका: विश्वास याये फयेमा, अले विश्वास याना: वय्क:यागु नामय् छिमित जीवन दयेमा धका: थ्व च्वयात:गु ख:।

येशू न्हय्म्ह चेलातय्थाय्

खनेदय्क: भा:गु

२१ १ अनंलि येशू हानं तिबेरियास समुद्र सिथय् चेलातय्थाय् खने दय्क: भाल। २ सिमोन पत्रुस, दिदुमस धा:म्ह थोमा, गालील्य् च्वंगु काना धा:गु थासय् च्वंम्ह नथानेल, जब्दिया काय्पिं

व मेपिं निम्ह चेलात नं नापं दु।

३ सिमोन पत्रुसं इमित धाल — “जि न्या ला: वनेत्यना।”

इमिसं वयात धाल — “जिपिं नं छ नाप वये।” अले इपिं वना: नांचाय् च्वन। तर व चान्हय् इमिसं छम्ह हे न्या लाये मफु।*

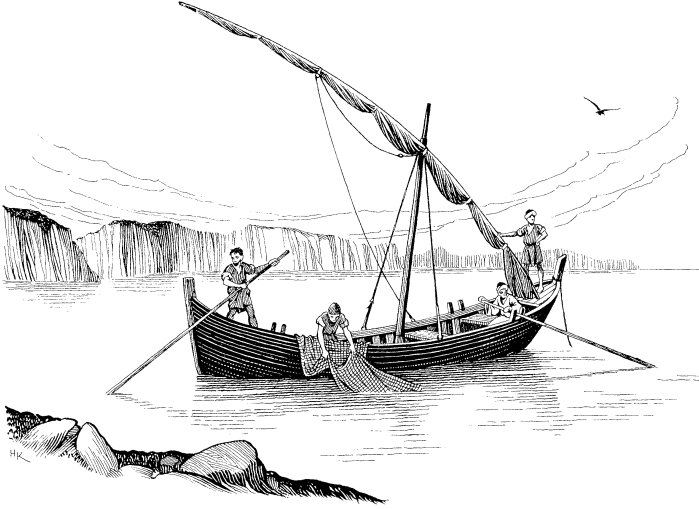
४ सुथ जूबलय् येशू समुद्र सिथय् दना च्वनादिल। अथेसां वय्क: येशू हे ख: धका: चेलातय्सं म्हसीके मफुत।

५ उकिं वय्कलं इमित धयादिल — “पासापिं, छिमिके न्या दु ला?”

इमिसं लिस: बिल — “मदु।”

६ अले वय्कलं धयादिल — “नांचायागु जवय् पाखे जा: ह्वा, अले न्या क्यनी।” वय्कलं धयादीथाय् हे इमिसं जा: ह्वात। यक्व न्या क्यंगुलिं इमिसं जा: साला काये तक नं मफुत।*

७ वय्कलं माया याना त:म्ह चेलां पत्रुसयात धाल — “वय्क: प्रभु हे ख:।” वय्क: प्रभु हे ख: धका: सिमोन पत्रुसं ता:गुलिं काचाकाचां लं फिना: समुद्रय् तिन्हुल, छायाधा:सा उबलय् वं लं त्वयात:गु ख:। ८ मेपिं चेलातय्सं नांचाय् च्वना: जालय् जाय्क क्यपिं न्या सालाहल। इपिं सिथं तापा: मजू। सछिगू मिटर ति जक तापा:।

“जि न्या ला: वनेत्यना”

६सिथय् थ्यंबलय् इमिसं अन च्याना च्वंगु ह्यंग्वालय् न्या व मरि तयातःगु खन।

१०वय्कलं इमित धयादिल — “नकतिनि लाना हयापिं न्या भचा थन हजि।” ११उकिं सिमोन पत्रुसं नांचाय् वना: जा: सिथय् सालाहल। जालय् सछि व न्ययस्वम्ह (१५३) ततःधिकपिं न्या क्यनाच्वन। थुलि-मछि न्या क्यनं नं जा: मगू।

१२वय्कलं इमित धयादिल — “वा, न: वा!” वय्क: प्रभु ख: धका: सिया: नं चेलातय्के वय्क:याके “छि सु ख:” धका: न्यनेगु आँट मवल। १३वय्कलं मरि व न्या कया: इमित इना बियादिल। १४सिना: म्वाना वये धुंका: चेलातय्थाय्

भाया: क्यनादीगु थ्व नापं स्वक: जुल।

येशू व पत्रुस

१५नयेनी धुंका: येशू सिमोन पत्रुसयात धयादिल — “यूहन्नाया काय् सिमोन, थुमिसं स्वया: छं जित: अप्व: माया याना ला?”

वं वय्क:यात धाल — “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं स्यू।”

अले वय्कलं धयादिल — “जिमि भ्या:चातय्त जा।”

१६वय्कलं हानं निक्व: खुसि धयादिल — “यूहन्नाया काय् सिमोन, छु छं जित: माया याना ला?”

वं धाल “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं सि हे स्यू।”

वय्कलं धयादिल — “जिमि फैतय्गु बिचा: या।”

१७ वय्कलं हानं स्वक्व: खुसि धयादिल — “यूहन्नाया काय् सिमोन, छं जित: माया याना ला?”

“छं जित: माया याना ला” धका: वय्कलं स्वक: तक न्यनादीगुलिं पत्रुसं नुग: मछिंका: थथे धाल — “प्रभु, छिं फुक्कं स्यू, जिं छित: माया या: धका: नं छिं स्यू।”

अले वय्कलं धयादिल — “जिमि फैचातय्त्त ज।

१८ “जिं छन्त ख:गु खँ धाये — ल्याय्महबलय् छं थ:महं हे वस: पुना: थ: य:थाय् वना जुल। बुहा जुल धाय्वं छं ल्हा: प्व:चिना चवने माली। मेपिन्सं हे वस: पुंका: छन्त मय:थाय् ब्वना यंकी।”

१९ वय्कलं परमेश्वरयात त:धंकेत पत्रुस गुकथं सिना वने माली धका: धयादीगु ख:। थुलि धयादी धुंका: वयात धयादिल — “जिगु ल्यू ल्यू वा।”

येशूया य:मह चेला

२० पत्रुसं लिफ: स्व:बलय् येशूं माया यानात:मह चेला नं इपिं नाप

वयाच्वंगु खन। बहनी भवय् नया च्वंबलय् वय्क:यागु छातिइ लिधना:

थथे धा:मह चेला व हे ख: — “प्रभु, छित: धोखा बीमह सु ख:?”*

२१ पत्रुसं वयात खना: वय्क:याके थथे धका: न्यन — “प्रभु, वयात छु जुइ लय्?”

२२ वय्कलं धयादिल — “जि मवतले व म्वाना चवनेमा धयागु जिगु इच्छा दुसा छन्त छाय् माल?” छ जि नापं वा। २३ वय्कलं थथे धयादीगुलिं अबलय्निसें व चेला सी मखुत धका: चेलातय्सं धया जुल। वय्कलं व सी मखुत धका: धयादीगु मखु, बरु “जि मवतले व म्वाना चवनेमा धयागु जिगु इच्छा ख:सा छन्त छाय् माल?” धका: जक धयादीगु ख:।

२४ थ्व फुक्क खँ सत्य ख: धका: साक्षी ब्यूमह चेला व हे ख:। थ्व खँ च्व:मह चेला नं व हे ख:। जिमिसं वं ब्यूगु साक्षी सत्य ख: धका: स्यू।

२५ वय्कलं यानादीगु मेमेगु नं यक्व ज्या दु। वय्कलं यानादीगु छगू छगू दतले च्वल धा:सा जिं स्वयेबलय् ला अथे च्वया त:गु सफू थ्व संसारय् न्ह्यनी मखु।